

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 1290/2013,

annettu 11 päivänä joulukuuta 2013,

tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman Horisontti 2020 (2014–2020) osallistumista ja tulosten levittämistä koskevista säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 1906/2006 kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 173 ja 183 artiklan sekä 188 artiklan toisen kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma Horisontti 2020 (2014–2020), jäljempänä 'Horisontti 2020 -puiteohjelma', perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1291/2013 ⁽⁴⁾. Mainittua asetusta on täydennettävä osallistumista Horisontti 2020 -puiteohjelman mukaisiin epäsuoriin toimiin ja näiden toimien tulosten hyödyntämistä ja levittämistä koskevilla säännöillä.
- (2) Horisontti 2020 -puiteohjelma olisi pantava täytäntöön siten, että se edistää suoraan teollisuuden johtoaseman, kasvun ja työpaikkojen sekä kansalaisten hyvinvoinnin luomista Euroopassa, ja siinä olisi otettava huomioon komission 6 päivänä lokakuuta 2010 antaman tiedonannon "Eurooppa 2020 -strategian lippulaivahanke Innovaatiounioni", jossa komissio sitoutuu yksinkertaistamaan olennaisesti ohjelmiin osallistumista.

⁽¹⁾ EUVL C 318, 20.10.2012, s. 1.

⁽²⁾ EUVL C 181, 21.6.2012, s. 111.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 21. marraskuuta 2013 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1291/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta "Horisontti 2020" (2014–2020) ja päätöksen N:o 1982/2006/EY kumoamisesta (Katso tämän virallisen lehden sivu 104).

- (3) Horisontti 2020 -puiteohjelman olisi tuettava tutkijoiden, tieteellisen tietämyksen ja teknologian vapaan liikkuvuuden mahdollistavan eurooppalaisen tutkimusalueen toteuttamista ja toimintaa vahvistamalla sekä unionin ja jäsenvaltioiden välistä että jäsenvaltioiden keskinäistä yhteistyötä ja erityisesti soveltamalla yhdenmukaisia sääntöjä.

- (4) Tällä asetuksella säädetyissä tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman Horisontti 2020 osallistumista, hyödyntämistä ja tulosten levittämistä koskeissa säännöissä, jäljempänä "säännöt", olisi otettava asianmukaisesti huomioon Euroopan parlamentin suositukset, jotka esitetään sen 11 päivänä marraskuuta 2010 hyväksymässä päätöslauselmassa tutkimuspuiteohjelmien täytäntöönpanon yksinkertaistamisesta ⁽⁵⁾, sekä neuvoston suositukset tutkimuspuiteohjelmien hallinnollisten ja varainhoitoa koskevien vaatimusten yksinkertaistamisesta. Sääntöjen avulla olisi jatkettava Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1982/2006/EY ⁽⁶⁾ mukaisesti jo toteutettuja yksinkertaistamistoimenpiteitä. Niiden avulla olisi pantava täytäntöön asiantuntijaryhmän 12 päivänä marraskuuta 2010 julkaisemassa loppuraportissa "Seitsemännen puiteohjelman väliarviointi" annetut suositukset ja niiden avulla olisi edelleen kevennettävä osallistujille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa ja vähennettävä varainhoitosäännösten monimutkaisuutta, jotta voidaan edistää osallistumista ja vähentää varainhoidon virheitä. Säännöissä olisi myös otettava huomioon ne huolenaiheet ja suositukset, jotka tutkimusyhteisö on esittänyt keskustelussa, joka on käynnistetty komission 29 päivänä huhtikuuta 2010 antamalla tiedonannolla "Tutkimuspuiteohjelmien täytäntöönpanon yksinkertaistaminen" ja sitä seuranneella 9 päivänä helmikuuta 2011 annetulla vihreällä kirjalla "Haasteista mahdollisuuksiin: yhteinen strategiakehitys EU:n tutkimus- ja innovointirahoitukselle".

- (5) Horisontti 2020 -puiteohjelman väliarviointiin olisi sisällyttävä uuden rahoitusmallin arviointi, myös sen vaikutukset Horisontti 2020 -puiteohjelman rahoitukseen, 'Horisontti 2020 -ohjelmaan osallistumiseen ja Horisontti 2020 -ohjelman vetovoimaan.

- (6) Komission tai asianomaisen rahoituselimen olisi varmistettava, että kaikkien mahdollisten osallistujien saatavilla on ohjeistusta ja tietoa ehdotuspyyntöjen julkaisuhetkellä.

⁽⁵⁾ EUVL C 74E, 13.3.2012, s. 34.

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1982/2006/EY, tehty 18 päivänä joulukuuta 2006, Euroopan yhteisön seitsemännestä tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelmasta (2007–2013) (EUVL L 412, 30.12.2006, s. 1).

(7) Yhtenäisyyden varmistamiseksi unionin muiden rahoitusohjelmien kanssa Horisontti 2020 -puiteohjelma olisi pantava täytäntöön noudattaen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) N:o 966/2012 ⁽¹⁾ ja komission delegoitua asetusta (EU) N:o 1268/2012 ⁽²⁾ ottaen asianmukaisesti huomioon tutkimus- ja innovointitoimien erityisluonne.

(8) Olisi varmistettava integroitu lähestymistapa luomalla yhteiset puitteet päätöksellä N:o 1982/2006/EY hyväksytyt tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin seitsemannen puiteohjelman (2007-2013), Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1639/2006/EY ⁽³⁾ perustetun kilpailukyvyt ja innovoinnin puiteohjelman ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella N:o 294/2008 ⁽⁴⁾ perustetun Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin (EIT) toimille, jotta voidaan helpottaa osallistumista, yhdenmukaistaa välinevalikoimaa ja lisätä tieteellistä ja taloudellista vaikutusta sekä välttää päällekkäisyys ja hajanaisuus. Olisi sovellettava yhteisiä sääntöjä, jotta voidaan luoda yhtenäinen kehys, joka helpottaa osallistumista Horisontti 2020 -puiteohjelman talousarviosta unionin rahoitusta saaviin ohjelmiin, mukaan lukien osallistuminen EIT:n hallinnoimiin ohjelmiin, yhteisyrityksiin tai muihin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 187 artiklan mukaisesti rakenteisiin sekä osallistuminen jäsenvaltioiden Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 185 artiklan mukaisesti toteuttamiin ohjelmiin.

Olisi kuitenkin varmistettava joustavuus, jotta voidaan vahvistaa täsmällisiä sääntöjä yksittäisten toimien erityistarpeiden mukaan. Jotta voidaan ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 187 artiklan nojalla perustettujen elimien toimintaa koskevat, asianomaisessa perussäädöksessä yksilöidyt erityistarpeet, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asian tuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.

(9) Tämän asetuksen soveltamisalaa kuuluvissa toimitissa olisi kunnioitettava niitä perusoikeuksia ja noudatettava

niitä periaatteita, jotka on tunnustettu erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa. Toimitissa olisi noudatettava kaikkia oikeudellisia velvoitteita, kuten kansainvälistä oikeutta, ja asiaan liittyviä komission päätöksiä kuten 28 päivänä kesäkuuta 2013 annettua komission tiedonantoa ⁽⁵⁾ sekä eettisiä periaatteita, joihin sisältyy myös tutkimuksen integriteetin mahdollisen loukkauksen välttäminen.

(10) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 180 ja 186 artiklaan sisältyvien kansainvälistä yhteistyötä koskevien tavoitteiden mukaisesti olisi edistettävä kolmansien maihin sijoittautuneiden oikeussubjektien sekä kansainvälisten järjestöjen osallistumista. Sääntöjen täytäntöönpanon olisi oltava sopusoinnussa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 75 ja 215 artiklan mukaisesti vahvistettujen toimenpiteiden sekä kansainvälisen oikeuden kanssa. Lisäksi sääntöjen täytäntöönpanossa olisi otettava asianmukaisesti huomioon edellytykset, joiden mukaisesti unionin oikeussubjektit voivat osallistua kolmansien maiden vastaaviin ohjelmiin.

(11) Sääntöjen olisi muodostettava yhtenäinen, kattava ja selkeä kehys, jonka avulla voidaan varmistaa, että puiteohjelma pannaan täytäntöön mahdollisimman tehokkaasti ja että se on yksinkertaistettujen menettelyjen ansiosta helposti kaikkien osallistujien ja erityisesti mikroyritysten ja pienten ja keskiuurten yritysten (pk-yritysten) hyödynnettävissä. Unionin rahoitustukea olisi voitava antaa erilaisissa muodoissa.

(12) Avoimuusperiaatteen mukaisesti ja asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012 ja asetuksessa (EU) N:o 1268/2012 säädetyt julkaisemisvaatimuksen lisäksi komission olisi julkaistava avoimet ehdotuspyynnöt Horisontti 2020 -puiteohjelman verkkosivuilla valikoitujen tiedotuskanavien välityksellä sekä varmistettava niiden laaja-alainen levitys myös kansallisten yhteyspisteiden kautta sekä pyynnöstä helposti käytettävissä olevassa muodossa, jos se on mahdollista.

(13) Tässä asetuksessa vahvistettuja valinta- ja avustuksenmyöntämisperusteita olisi sovellettava avoimella tavalla sekä objektiivisin ja mitattavin perustein ottaen huomioon Horisontti 2020 -puiteohjelman yleinen tavoite, joka on hyvin toimivan eurooppalaisen tutkimusalueen toteuttaminen.

(14) Yleisesti ottaen täydellisten ehdotusten lopullisen jättämisajankohdan ja hakijoiden kanssa tehtävien avustussopimusten allekirjoittamisen tai avustuspäätösten hakijoille tiedoksi antamisen välisen ajan pitäisi olla asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012 säädettyä aikaa lyhyempi. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) toimien osalta olisi sallittava pitempi määräaika.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

⁽²⁾ Komission delegoitu asetusta (EU) N:o 1268/2012, annettu 29 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamisäännöistä (EUVL L 362, 31.12.2012, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1639/2006/EY, tehty 24 päivänä lokakuuta 2006, kilpailukyvyt ja innovoinnin puiteohjelman (2007–2013) perustamisesta (EUVL L 310, 9.11.2006, s. 15).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 294/2008, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2008, Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin perustamisesta (EUVL L 97, 9.4.2008, s. 1).

⁽⁵⁾ EUVL C 205, 19.7.2013, s. 9.

- (15) Komission olisi jatkettava toimiaan menettelyjen yksinkertaistamiseksi tavoilla, jotka tietotekniikkajärjestelmien parantaminen mahdollistaa; tästä voidaan mainita esimerkkinä osallistujien portaalin laajentaminen edelleen kaikkien ohjelmien yhdeksi yhteyspisteeksi, joka ulottuu ehdotuspyyntöjen julkaisemisesta ja ehdotusten toimittamisesta toimen toteuttamiseen, kun tarkoituksena on perustaa keskitetty asiointipiste. Järjestelmä voi lisäksi antaa hakijoille palautetta heidän hakemustensa käsittelyn etenemisestä ja hakemuksia koskevista määräajoista.
- (16) Luottamuksellisten ja turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyyn olisi sovellettava kaikkea asiaa koskevaa unionin lainsäädäntöä, myös toimielinten sisäisiä sääntöjä, muun muassa komission päätöstä 2001/844/EY, EHTY, Euratom⁽¹⁾, jossa vahvistetaan Euroopan unionin turvallisuusluokiteltuja tietoja koskevat turvallisuussäännökset.
- (17) On tarpeen määrittää osallistumista koskevat vähimmäisehdot sekä yleisellä tasolla että Horisontti 2020 -puiteohjelman toimien erityispiirteet huomioon ottaen. Erityisesti olisi vahvistettava osallistujien lukumäärää ja sijoittautumispaikkaa koskevat säännöt. Jos kyseessä on toimi, johon ei osallistu jäsenvaltioon sijoittautuneita yksiköitä, edellytyksenä olisi oltava, että pyritään saavuttamaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 173 ja 179 artiklassa määritetyt tavoitteet.
- (18) Neuvoston päätöksen 2001/822/EY⁽²⁾ mukaisesti merentakaisten maiden ja alueiden oikeussubjektit voivat osallistua Horisontti 2020 -puiteohjelmaan edellyttäen, että ne täyttävät jälkimmäisessä vahvistetut erityisehdot.
- (19) Komission tulisi pohtia ehdotus- ja tietopyyntöjen ajoitusta ottaen mahdollisuuksien mukaan huomioon normaalit lomakaudet.
- (20) Komission olisi annettava hakijoille, joiden hakemus on hylätty, palautetta näiden ehdotuksista.
- (21) Se, että tiettyjä aiheita koskevien ehdotuspyyntöjen laatimiseen sovelletaan selkeitä ja avoimia mekanismeja, varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset, lisää ohjelman houkuttelevuutta ja Horisontti 2020 -puiteohjelmaan osallistumista.
- (22) Komission olisi toimittava Horisontti 2020 -puiteohjelman kaikkien näkökohtien osalta komission päätöksen 2000/633/EY, EHTY, Euratom⁽³⁾ liitteessä esitetyn hyvää hallintotapaa koskevien toimintasääntöjen periaatteita noudattaen.
- (23) On tarpeen määrittää ehdot ja edellytykset, joiden mukaisesti unionin rahoitusta myönnetään Horisontti 2020 -puiteohjelman toimien osallistujille. Nykyisten rahoitus-sääntöjen monimutkaisuuden vähentämiseksi olisi kustannusten korvaamista varten vahvistettava yksinkertaistettu järjestelmä, jossa korvaukset maksetaan nykyistä enemmän kertakorvauksina, kiinteinä osuuksina ja yksikkökustannusten mukaisina korvauksina.
- (24) Tässä asetuksessa oleviin korvausosuuksiin viitataan enimmäismääräisinä, jotta noudatettaisiin voitontavoittelun kiellon periaatetta ja yhteisrahoitusperiaatetta ja jotta osallistuvat voisivat anoa alhaisempaa osuutta. Periaatteissa korvausosuuksien olisi kuitenkin oltava 100 prosenttia tai 70 prosenttia.
- (25) Teknologisen valmiuden tasoa koskevat OECD:n määritelmät olisi otettava huomioon teknologista tutkimusta, tuotekehitystä ja esittelyä koskevien toimien luokittelussa.
- (26) Tutkimuksen ja innovoinnin alan erityisiin haasteisiin olisi vastattava ottamalla käyttöön uusia rahoitusmuotoja, kuten palkinnot, esikaupallinen hankinta ja innovatiivisten ratkaisujen julkinen hankinta, pk-yrityksille kohdennettu väline ja nopeutetun innovoinnin väline, jotka edellyttävät erityisiä sääntöjä.
- (27) Jotta voidaan säilyttää tasavertaiset toimintaedellytykset kaikille sisämarkkinoilla toimiville yrityksille, Horisontti 2020 -puiteohjelmasta myönnettävän rahoituksen olisi oltava sopusoinnussa valtioneuvoston sääntöjen kanssa julkisten menojen tehokkuuden varmistamiseksi ja sellaisten markkinavääristymien estämiseksi kuin yksityisten varojen syrjäyttäminen, teottomien markkinarakenteiden syntyminen tai teottomien yritysten pysyminen toiminnassa. Olisi varmistettava, että innovointitoimien rahoitus ei vääristä kilpailua eikä johda markkinahäiriöihin ilman riittävää syytä.
- (28) Unionin taloudellisia etuja olisi menojen hallinnoinnin kaikissa vaiheissa suojattava oikeasuhtaisin toimenpitein ja varmistettava luottamuksen ja valvonnan tarkoituksenmukainen tasapaino.
- (29) Asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 mukaisesti sääntöjen olisi muodostettava perusta sille, että avustuksen-saajien tavanomaiset kustannuslaskentakäytännöt hyväksytään laajemmin.

⁽¹⁾ 2001/844/EY, EHTY, Euratom: Komission päätös, tehty 29 päivänä marraskuuta 2001, komission sisäisten menettelysääntöjen muuttamisesta (EYVL L 317, 3.12.2001, s. 1).

⁽²⁾ Neuvoston päätös 2001/822/EC, tehty 27 päivänä marraskuuta 2001, merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan yhteisöön ("päätös merentakaisten alueiden assosiaatiosta") (EYVL L 314, 30.11.2001, s. 1).

⁽³⁾ Komission päätös 2000/633/EC, EHTY, Euratom, tehty 17 päivänä lokakuuta 2000, työjärjestyksensä muuttamisesta (EYVL L 267, 20.10.2000, s. 63).

- (30) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1906/2006 ⁽¹⁾ nojalla perustettu ja komission hallinnoima osallistujien takuurahasto on osoittautunut tärkeäksi suojaimeksi, joka vähentää sellaisiin saataviin liittyviä riskejä, joita sääntöjen vastaisesti toimineet osallistujat eivät maksa takaisin. Sen vuoksi olisi perustettava uusi osallistujien takuurahasto, jäljempänä 'takuurahasto'. Jotta osallistujiin liittyvä riski voitaisiin hallita tehokkaammin ja kattaa paremmin, rahaston olisi katettava toimet, jotka sisältyvät päätöksellä N:o 1982/2006/EY perustettuun ohjelmaan, neuvoston päätöksellä 2006/970/Euratom ⁽²⁾ perustettuun ohjelmaan ja neuvoston päätöksellä 2012/93/Euratom ⁽³⁾ perustettuun ohjelmaan, sekä toimet, joiden toteutus sisältyy Horisontti 2020 -puiteohjelmaan ja neuvoston asetukseen (Euratom) N:o 1314/2013 ⁽⁴⁾. Rahaston ei pitäisi kattaa muiden tahojen kuin unionin rahoituselinten hallinnoimia ohjelmia.
- (31) Avoimuuden lisäämiseksi olisi julkaistava niiden asiantuntijoiden nimet, jotka ovat avustaneet komissiota tai asianomaisia rahoituselimiä tätä asetusta sovellettaessa. Jos nimen julkaiseminen vaarantaisi asiantuntijan turvallisuuden tai koskemattomuuden tai aiheettomasti loukkaaisi tämän yksityisyyttä, komission tai rahoituselinten olisi voitava jättää nimi julkaisematta.
- (32) Asiantuntijoihin liittyvien henkilötietojen käsittelyssä olisi noudatettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001 ⁽⁵⁾ säännöksiä.
- (33) Olisi vahvistettava tulosten hyödyntämistä ja levittämistä koskevat säännöt sen varmistamiseksi, että osallistujat suojaavat, hyödyntävät ja levittävät tuloksia tarkoituksenmukaisella tavalla; näiden sääntöjen olisi erityisesti varmistettava mahdollisuus, että voidaan asettaa hyödyntämistä koskevia lisäedellytyksiä Euroopan strategisten etujen mukaisesti. Unionin rahoitusta saaneiden osallistujien, jotka aikovat hyödyntää tällaisella rahoituksella tuotettuja tuloksia pääasiassa Horisontti 2020 -puiteohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa, olisi ilmoitettava, miten unionin antama rahoitus hyödyttää Euroopan yleistä kilpailukykyä (vastavuoroisuusperiaate), kuten avustussopimuksessa esitetään.
- (34) Tutkittaessa jatkokehitysmahdollisuuksia uuden lääketeknologian osalta (esim. lääkkeet, rokotteet, diagnostiikka) olisi toteutettava toimia sen varmistamiseksi, että tuloksia voidaan tarvittaessa hyödyntää ja levittää välittömästi.
- (35) Huolimatta hyvistä tuloksista, joita on saatu aikaan olemassa olevilla tutkimuksen, kehityksen ja innovoinnin sekä kasvun edistämiseen tarkoitetuilla unionin lainarahoitus- ja oman pääoman ehtoisilla rahoitusvälineillä, riskirahoituksen saanti on pk-yritysten kannalta edelleen avainkysymys. Jotta lainarahoitus- ja oman pääoman ehtoisia rahoitusvälineitä voidaan käyttää mahdollisimman tehokkaasti olisi sallittava niiden yhdistäminen toisiinsa ja unionin talousarviosta, Horisontti 2020 -puiteohjelma mukaan lukien, rahoitettaviin avustuksiin. Lisäksi komission olisi varmistettava erityisesti päätöksellä N:o 1982/2006/EY perustetun riskinjakorahoitusvälineen ja päätöksellä N:o 1639/2006/EY perustetun kasvavien ja innovatiivisten pk-yritysten rahoitustuen käynnistysvaihetta koskevan osan jatkuvuus niitä Horisontti 2020 -puiteohjelman nojalla seuraavien velkarahoitus- ja oman pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden puiteissa; velkarahoitusvälineitä edustaa unionin tutkimuksen ja innovoinnin laina- ja takauspalvelu ja oman pääoman ehtoisia rahoitusvälineitä unionin tutkimuksen ja innovoinnin pääomainstrumentti. Tähän liittyen mistä tahansa näistä rahoitusvälineistä saatavien tulojen ja palautusten tulisi suoraan hyödyttää Horisontti 2020 -puiteohjelman mukaisesti perustettuja rahoitusvälineitä.
- (36) Komission olisi varmistettava, että Horisontti 2020 -puiteohjelman mukainen pk-yrityksiä koskeva väline ja Horisontti 2020 -puiteohjelman ja yritysten kilpailukykyä ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1287/2013 ⁽⁶⁾ perustetun COSME-ohjelman sekä yhteisesti jäsenvaltioiden kanssa laaditut järjestelmät ja välineet, kuten yhteinen Eurostars-toimintasuunnitelma ⁽⁷⁾, täydentävät toisiaan riittävästi.
- (37) Oikeusvarmuuden ja selkeyden vuoksi asetus (EY) N:o 1906/2006 olisi kumottava,
- ⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1906/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, säännöistä, jotka koskevat yritysten, tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen osallistumista seitsemännen puiteohjelman toimiin sekä tutkimustulosten levittämistä (2007–2013) (EUVL L 391, 30.12.2006, s. 1).
- ⁽²⁾ Neuvoston päätös 2006/970/Euratom, tehty 18 päivänä joulukuuta 2006, Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) seitsemännestä ydinalan tutkimuksen ja koulutuksen puiteohjelmasta (2007–2011) (EUVL L 400, 30.12.2006, s. 60).
- ⁽³⁾ Neuvoston päätös 2012/93/Euratom, annettu 19 päivänä joulukuuta 2011, Euroopan atomienergiayhteisön ydinalan tutkimuksen ja koulutuksen puiteohjelmasta (2012–2013) (EUVL L 47, 18.2.2012, s. 25).
- ⁽⁴⁾ Neuvoston asetus (Euratom) N:o 1314/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaa Horisontti 2020 täydentävästä Euroopan atomienergiayhteisön tutkimus- ja koulutusohjelmasta (2014–2018) (Katso tämän virallisen lehden sivu 948).
- ⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).
- ⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin asetus (EU) N:o 1287/2013 annettu 11 päivänä joulukuuta 2013 yritysten kilpailukykyä sekä pieniä ja keski-suuria yrityksiä koskevan ohjelman (COSME) (2014–2020) perustamisesta ja päätöksen N:o 1639/2006/EY kumoamisesta (Katso tämän virallisen lehden sivu 33).
- ⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 743/2008/EY, tehty 9 päivänä heinäkuuta 2008, yhteisön osallistumisesta useiden jäsenvaltioiden käynnistämään tutkimus- ja kehitystyötä tekevien pienten ja keski suurten yritysten tukemiseen tähtäävään tutkimus- ja kehitysohjelmaan (EUVL L 201, 30.7.2008, s. 58).

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSASTO

JOHDANTOSÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan erityiset säännöt, jotka koskevat osallistumista asetuksen (EU) N:o 1291/2013 nojalla toteutettaviin epäsuoriin toimiin, mukaan lukien osallistuminen rahoituselinten mainitun asetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti rahoittamiin epäsuoriin toimiin.

Tässä asetuksessa vahvistetaan lisäksi tulosten hyödyntämistä ja levittämistä koskevat säännöt.

2. Jollei tässä asetuksessa vahvistetuista erityisistä säännöistä muuta johdu, sovelletaan asiaa koskevia asetuksen (EU, Euroatom) N:o 966/2012 ja asetuksen (EU) N:o 1268/2012 sääntöjä.

3. Asetuksessa (EY) N:o 294/2008 tai missä tahansa perusasetuksessa, jolla annetaan talousarvion täytäntöönpanotehtäviä rahoituselimelle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 185 artiklan mukaisesti, voidaan vahvistaa tämän asetuksen säännöistä poikkeavia sääntöjä. Jotta voidaan ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 187 artiklan nojalla perustettujen rahoituselinten toimintaa koskevat, asianomaisessa perussäädöksessä yksilöidyt erityistarpeet, komissiolle siirretään valta hyväksyä rahoituselimestä 56 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat seuraavaa:

- a) ilmailun alalla perustettujen rahoituselinten julkistamien ehdotuspyyntöjen osallistumisehdot 9 artiklan 1 kohdassa säädetyt osallistujien vähimmäismäärän pienentämiseksi;
- b) 10 artiklan mukainen rahoituskelpoisuus, joka antaa biopohjaisen teollisuuden ja innovatiivisten lääkkeiden aloilla perustetuille rahoituselimille mahdollisuuden rajata rahoituskelpoisuus koskemaan tiettyntyyppisiä osallistujia;
- c) tulosten hyödyntämistä ja levittämistä koskevat säännöt, joiden avulla innovatiivisten lääkkeiden alalla perustetut yritykset voivat:
- i) laajentaa tulosten ja tausta-aineiston siirto- ja lisensointimahdollisuuksia liitännäisosallistujien, ostajien ja mahdollisen seuraajayhteisön osalta avustussopimuksen mukaisesti ja ilman 44 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua muiden osallistujien hyväksyntää;
 - ii) tarjota tiettyjen tausta-aineiston käyttöoikeuksia koskevien sopimuksien osalta mahdollisuus 48 artiklan 2–4 kohdan mukaisesti tulosten kaupallistamisen kehittämistarkoituksiin tai mukaiseen kaupallistamiseen (suora käyttö);
 - iii) täydentää sääntöjä ottamalla käyttöön sen datan, tietämyksen ja tiedon omistusoikeutta ja saantia koskevia säännöksiä, jotka eivät kuulu toimen tavoitteiden piiriin ja joita ei tarvita 41 artiklan 2 kohdassa eikä 45–48 artiklassa tarkoitettujen toimen (sivunäkökohdat) toteuttamisessa ja soveltamisessa;
 - iv) laajentaa sääntöjä, jotka koskevat hyödyntämistä muihin kuin 48 artiklan mukaisesti toimen täytäntöönpano- (tutkimuskäyttö) tai tulosten kaupallistamisen kehittämistarkoituksiin tai kaupallistamiseen (suora käyttö);
 - v) esittää erityisperusteita, joilla mahdollistetaan 46 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu alilisenssien myöntäminen yhdeltä samaan toimeen osallistuvalla toiselle;
 - vi) laajentaa 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua konsortiosopimuksessa määriteltyjen edellytysten mukaisesti käyttöluvanhaltijoina olevien osallistujien, näiden liitännäisosallistujien ja kolmansien osapuolien tuloksia ja tausta-aineistoa koskevat käyttöoikeudet muihin kuin toimen täytäntöönpanotarkoituksiin (tutkimuskäyttö) asianmukaisin edellytyksin rahoitusehdot mukaan lukien tai tulosten 46–48 artiklan mukaisesti tulosten kaupallistamisen kehittämistarkoituksiin tai kaupallistamiseen (suora käyttö);
 - vii) asettaa suoraa käyttöä koskevien oikeuksien saannin ehdoksi 48 artiklassa tarkoitettu asianomaisten osallistujien välinen sopimus;
 - viii) tehdä valinnaiseksi tulosten levittäminen tieteellisissä julkaisuissa 43 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua avoimesti saatavassa muodossa;
 - d) toimien rahoittaminen sallimalla rahoituselinten soveltaa sähköisten komponenttien ja järjestelmien alalla 28 artiklan 3 kohdassa säädetyistä korvausosuudesta poikkeavia korvausosuuksia tapauksissa, joissa vähintään yksi jäsenvaltio yhteisrahoittaa/osarahoittaa jotakin osallistujaa tai toimea;

Muu kuin tämän kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettu rahoituselin, jolle on annettu talousarvion toteuttamistehtäviä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan i alakohdan mukaisesti, voi soveltaa tässä asetuksessa säädetyistä säännöistä poikkeavia sääntöjä komission suostumuksella tapauksissa, joissa rahoituselimen erityiset toimintatarpeet sitä edellyttävät.

4. Tätä asetusta ei sovelleta Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) toteuttamiin suoriin toimiin.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'käyttöoikeuksilla' oikeuksia käyttää tuloksia tai tausta-aineistoa tämän asetuksen mukaisesti vahvistetuin ehdoin ja edellytyksin;
- 2) 'liitännäisosallistujalla' mitä tahansa oikeussubjektia, joka on suoraan tai välillisesti osallistujan määräysvallassa tai saman suoran tai välillisen määräysvallan alainen kuin osallistuja tai jonka määräysvallassa osallistuja on suoraan tai välillisesti; määräysvaltaa voidaan käyttää missä tahansa 8 artiklan 2 kohdassa säädetyssä muodossa;
- 3) 'assosioituneella maalla' kolmatta maata, joka on unionin kanssa tehdyn kansainvälisen sopimuksen osapuoli asetuksen (EU) N:o 1291/2013 7 artiklan mukaisesti;
- 4) 'tausta-aineistolla' kaikkia aineellisia tai aineettomia dataa, taitotietoa tai tietoja niiden muodosta tai luonteesta riippumatta, mukaan lukien oikeudet, esimerkiksi teollis- ja tekijänoikeudet, i) jotka ovat osallistujien hallussa ennen niiden liittymistä toimeen, ii) joita tarvitaan toimen toteuttamiseen tai toimen tulosten hyödyntämiseen ja iii) jotka osallistujat ovat yksilöineet 45 artiklan mukaisesti;
- 5) 'perussäädöksellä' Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 288 artiklassa tarkoitettua unionin toimielinten asetuksena, direktiivinä tai päätöksenä hyväksymää säädöstä, joka muodostaa toimen oikeusperustan;
- 6) 'innovointitoimilla' toimea, joka koostuu pääasiassa toimista, joiden välittömänä tarkoituksena on suunnitelmien ja järjestelyiden tai mallien laatiminen uusille, muutetuille tai parannetuille tuotteille, prosesseille tai palveluille. Tässä tarkoitettuja toimia voivat olla prototyyppi, testaus, demonstrointi, pilotointi, suuressa mittakaavassa tapahtuva tuotteiden validointi ja markkinoiden haltuunotto;
- 7) 'koordinointi- ja tukitoimella' toimea, joka koostuu ensisijaisesti liitännäistoimenpiteistä, kuten standardoinnista,

tulosten levittämisestä, tiedottamisesta ja viestinnästä, verkostoitumisesta, koordinointi- tai tukipalveluista, toimintapolitiikkaa koskevasta vuoropuhelusta ja vastavuoroiseen oppimiseen liittyvistä toimista sekä selvityksistä, mukaan lukien uusia tutkimusinfrastruktuureja koskevat valmistelut selvitykset, ja johon voi sisältyä myös ohjelmien välisiä täydentäviä verkostoitumis- ja koordinoitintoimia eri maissa;

- 8) 'levittämisellä' tulosten julkistamista millä tahansa tarkoituksenmukaisella tavalla (lukuun ottamatta tulosten suojaamisesta tai hyödyntämisestä johtuvaa julkistamista), mukaan lukien tieteelliset julkaisut missä tahansa muodossa;
- 9) 'hyödyntämisellä' tulosten käyttöä muussa kuin kyseiseen toimeen kuuluvassa tutkimustoiminnassa taikka tuotteen tai prosessin kehittämisessä, tuottamisessa ja markkinoimisessa tai palvelun tuottamisessa ja tarjoamisessa tai standardointitoiminnassa;
- 10) 'oikeudenmukaisilla ja kohtuullisilla ehdoilla' asianmukaisia ehtoja, myös mahdollisia rahoitusehtoja tai maksuttomuutta, joissa otetaan huomioon käyttöoikeuksia koskevan pyynnön erityisolosuhteet, jotka voivat määräytyä niiden tulosten tai tausta-aineiston todellisen tai potentiaalisen arvon perusteella, joihin käyttöoikeuksia pyydetään, ja/tai kaavaillun hyödyntämisen laajuus, kesto tai muut ominaisuudet;
- 11) 'rahoituselimestä' asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 58 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua komission ulkopuolista elintä tai viranomaista, jolle komissio on antanut talousarvion täytäntöönpanotehtäviä asetuksen (EU) N:o 1291/2013 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
- 12) 'Euroopan etua edistävällä kansainvälisellä järjestöllä' kansainvälistä järjestöä, jonka jäsenistä suurin osa on unionin jäsenvaltioita tai assosioituneita maita ja jonka ensisijaisena tavoitteena on edistää tiede- ja teknologiayhteistyötä Euroopassa;
- 13) 'oikeussubjektilla' mitä tahansa luonnollista henkilöä tai kansallisen oikeuden, unionin oikeuden tai kansainvälisen oikeuden perusteella muodostettua ja tunnustettua oikeushenkilöä, jolla on oikeushenkilöllisyys ja joka voi omissa nimissään käyttää oikeuksia ja jolle voidaan asettaa velvoitteita;
- 14) 'voittoa tavoittelemattomalla oikeussubjektilla' oikeussubjektia, joka ei yhtiömuodon mukaan tavoittele voittoa tai jolla on lain tai perustamiskirjansa perusteella velvollisuus pidättäytyä voittojen jakamisesta osakkeenomistajille tai yksittäisille jäsenille;

- 15) 'osallistujalla' oikeussubjektia, joka toteuttaa asetuksen (EU) N:o 1291/2013 soveltamisalaan kuuluvan toimen tai osan tällaisesta toimesta ja jolla on tämän asetuksen nojalla oikeuksia ja velvoitteita unioniin tai muuhun rahoituselimeen nähden;
- 16) 'ohjelmien yhteisrahoitustoimella' toimea, jonka rahoitukseen myönnettävän avustuksen pääasiallisena tarkoituksena on täydentää yksittäisiä ehdotuspyyntöjä tai ohjelmia, joita rahoittavat tutkimus- ja innovointiohjelmia hallinnoivat tahot, jotka eivät ole unionin rahoituselimiä; toimiin voivat sisältyä myös eri maiden ohjelmien verkottamista ja koordinoitua täydentäviä toimet;
- 17) 'esikaupallisella hankinnalla' tutkimus- ja kehittämisspalvelujen hankintaa, joka perustuu riskien ja hyötyjen jakamiseen markkinaehdoilla, kehitystyön kilpailuttamiseen vaiheittain ja hankittujen tutkimus- ja kehittämisspalvelujen selkeään erottamiseen lopputuotteiden kaupallisten erien käyttönotosta;
- 18) 'innovatiivisten ratkaisujen julkisella hankinnalla' hankintaa, jossa hankintaviranomaiset toimivat ensimmäisenä asiakkaana innovatiivisille tavaroille tai palveluille, joita ei ole vielä laajamittaisesti kaupallisesti saatavilla ja jotka voivat edellyttää vaatimustenmukaisuuden testausta;
- 19) 'tuloksilla' toimen aineellisia tai aineettomia tuotoksia, kuten toimessa tuotettavaa dataa, tietämystä tai tietoja, riippumatta niiden muodosta tai luonteesta taikka siitä, voidaan ne suojata, sekä niihin liittyviä oikeuksia, muun muassa teollis- ja tekijänoikeuksia;
- 20) 'pk-yrityksillä' komission suosituksessa 2003/361/EY⁽¹⁾ määriteltyjä mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä;
- 21) 'työohjelmalla' komission hyväksymää asiakirjaa, jonka avulla pannaan täytäntöön erityisohjelma neuvoston päätöksen 2013/743/EU⁽²⁾ 5 artiklan mukaisesti;
- 22) 'työsuunnitelmalla' komission työohjelman kaltaista asiakirjaa, jonka hyväksyvät rahoituselimet, joiden tehtäväksi on annettu panna täytäntöön osa Horisontti 2020 -puiteohjelmaa asetuksen (EU) N:o 1291/2013 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁽¹⁾ Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 2013/743/EU, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman Horisontti 2020 (2014-2020) täytäntöönpanoa koskeva erityisohjelmasta (Katso tämän virallisen lehden sivu 965).

2. Tätä asetusta sovellettaessa yksiköitä, joilla ei ole oikeushenkilöllisyyttä sovellettavan kansallisen lainsäädännön perusteella, pidetään oikeussubjekteihin rinnastettavina, jos asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 131 artiklan 2 kohdan ja asetuksen (EU) N:o 1268/2012 198 artiklan edellytykset täyttyvät.

3. Tätä asetusta sovellettaessa avustuksen saajia ei katsota rahoituselimeksi.

3 artikla

Luottamuksellisuus

Jollei täytäntöönpanoa koskevista sopimuksista, päätöksistä tai sopimuksista muuta johdu, kaikkea toimen yhteydessä luottamuksellisuutta ilmoitettua dataa, tietämystä ja tietoa on säilytettävä luottamuksellisuutta ottaen asianmukaisesti huomioon turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista ja niihin pääsyä koskeva unionin lainsäädäntö.

4 artikla

Käyttöön annettavat tiedot

1. Komissio antaa pyynnöstä unionin toimielinten, elinten ja laitosten, jäsenvaltion tai assosioituneen maan käyttöön hallussaan olevat hyödylliset tiedot, jotka sillä on osallistujan unionin rahoitusta saaneen toimen puitteissa tuottamista tuloksista, edellyttäen että molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 artiklan säännösten soveltamista:

a) kyseisillä tiedoilla on merkitystä yleisen edun kannalta;

b) osallistujat eivät ole esittäneet vankkoja ja riittäviä perusteita sille, että kyseisiä tietoja ei saisi antaa käyttöön.

Erityistavoitteeseen "Turvalliset yhteiskunnat – Euroopan ja sen kansalaisten vapauden ja turvallisuuden suojaaminen" kuuluvissa toimissa komissio antaa pyynnöstä unionin toimielinten, elinten ja laitosten tai jäsenvaltioiden viranomaisten käyttöön hallussaan olevat hyödylliset tiedot, jotka sillä on osallistujan unionin rahoitusta saaneen toimen puitteissa tuottamista tuloksista. Komissio ilmoittaa osallistujalle tällaisesta tietojen antamisesta. Jos jäsenvaltio tai unionin toimielin, elin tai laitos pyytää tietojen antamista, komissio ilmoittaa tällaisesta tietojen antamisesta myös kaikille jäsenvaltioille.

2. Annettaessa tietoja 1 kohdan mukaisesti komission tai osallistujien oikeuksien tai velvoitteiden ei katsota siirtyvän vastaanottajalle. Vastaanottajan on kuitenkin käsiteltävä kaikkia tällaisia tietoja luottamuksellisuutta, paitsi jos tiedoista tulee julkisia tai osallistujat julkistavat ne tai ne on annettu komissiolle ilman salassapitorajoituksia. Turvallisuusluokiteltuihin tietoihin sovelletaan komission turvallisuussäätöjä.

5 artikla

Mahdollisille osallistujille tarkoitettu ohjeistus ja tiedottaminen

Komission tai asianomaisen rahoituselimen on varmistettava asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ja asetuksen (EU) N:o 1268/12 mukaisesti, että kaikkien mahdollisten osallistujien saatavilla on ehdotuspyyntöjen julkaisuohjeella riittävästi ohjeistusta ja tietoa, erityisesti sovellettava avustussopimuksen malli.

II OSASTO

OSALLISTUMISTA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

I LUKU

Yleiset säännökset

6 artikla

Rahoitusmuodot

Asetuksen (EU) N:o 1291/2013 10 artiklan mukaisesti rahoitus voidaan myöntää yhdessä tai useammassa muodossa, joista on säädetty asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012, ja erityisesti avustuksina, palkintoina, hankintoina tai rahoitusvälineinä.

7 artikla

Oikeussubjektit, jotka voivat osallistua toimiin

1. Jokainen oikeussubjekti sijoittautumispaikastaan riippumatta tai kansainvälinen järjestö voi osallistua toimeen edellyttäen, että tässä asetuksessa säädetty ehdot sekä mahdolliset toimeen koskevassa työohjelmassa tai -suunnitelmassa esitetyt edellytykset täyttyvät.

2. Toimea koskevassa työohjelmassa voidaan rajoittaa kolmansiin maihin sijoittautuneiden oikeussubjektien osallistumista Horisontti 2020 -puiteohjelmaan tai sen osiin, jos edellytykset, joiden mukaisesti jäsenvaltioiden oikeussubjektit tai niiden johonkin kolmanteen maahan sijoittautuneet liitännäisosallistujat voivat osallistua kolmannen maan tutkimus- ja innovointiohjelmiin, ovat unionin etujen vastaisia.

3. Toimea koskevassa työohjelmassa tai -suunnitelmassa voidaan sulkea pois yksiköitä, jotka eivät voi antaa tyydyttäviä turvallisuustakeita; näihin turvallisuustakeisiin sisältyvät myös henkilöturvallisuusselvitykset, jos ne voidaan perustella turvallisuussyillä.

4. JRC voi osallistua toimiin samoin oikeuksin ja velvoittein kuin jäsenvaltioon sijoittautunut oikeussubjekti.

8 artikla

Riippumattomuus

1. Kahden oikeussubjektin katsotaan olevan toisistaan riippumattomia, jos kumpikaan niistä ei ole suoraan tai välillisesti

toisen määräysvallassa tai saman suoran tai välillisen määräysvallan alainen kuin toinen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu määräysvalta voi syntyä erityisesti seuraavilla kahdella tavalla:

- a) yli 50 prosenttia oikeussubjektin liikkeelle lasketun osakepääoman nimellisarvosta tai enemmistö sen osakkeenomistajien tai yhtiökumppanien äänivallasta on suoraan tai välillisesti toisen hallussa;
- b) oikeussubjektia koskeva päätösvalta on tosiasiallisesti tai oikeudellisesti suoraan tai välillisesti toisen hallussa.

3. Edellä olevaa 1 kohtaa sovellettaessa seuraavien oikeussubjektien välisten suhteiden ei kuitenkaan katsota yksinään muodostavan määräysvaltasuhdetta:

- a) samalla julkisella sijoitusyhtiöllä, institutionaalisella sijoittajalla tai pääomasijoitusyhtiöllä on suoraan tai välillisesti hallussaan yli 50 prosenttia liikkeelle lasketun osakepääoman nimellisarvosta tai enemmistö osakkeenomistajien tai yhtiökumppanien äänivallasta;
- b) kyseiset oikeussubjektit ovat saman julkisyhteisön omistuksessa tai valvonnassa.

II LUKU

Avustukset

I J a k s o

Avustuksen myöntämismenettely

9 artikla

Osallistumisedellytykset

1. Seuraavien vähimmäisedellytysten on täyttyvä:
 - a) toimeen osallistuu vähintään kolme oikeussubjektia;
 - b) kukin näistä kolmesta oikeussubjektista on sijoittautunut eri jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan; ja
 - c) kaikki kolme b alakohdassa tarkoitettua oikeussubjektia ovat 8 artiklassa tarkoitettulla tavalla toisistaan riippumattomia.
2. Jos jokin osallistujista on JRC tai Euroopan etua edistävä kansainvälinen järjestö tai unionin oikeuden nojalla muodostettu oikeussubjekti, sen katsotaan 1 kohtaa sovellettaessa olevan sijoittautunut muuhun jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan kuin saman toimen muiden osallistujien.

3. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, vähimmäisedellytyksenä on yksi osallistuva oikeussubjekti, joka on sijoittautunut jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan, kun on kyse:

- a) ERC:n tieteen eturintamassa toteutettavista toimista;
 - b) pk-yrityksille kohdennetusta välineestä, kun toimella on selkeästi eurooppalaista lisäarvoa;
 - c) ohjelmien yhteisrahoitustoimista; ja
 - d) työohjelmassa tai -suunnitelmassa mainituista perustelluista tapauksista.
4. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, koordinointi- ja tukitoimissa ja koulutus- ja liikkuvuustoimissa vähimmäisedellytyksenä on yksi osallistuva oikeussubjekti.
5. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa työohjelmissa tai -suunnitelmissa voidaan tarvittaessa politiikan erityisvaatimusten tai toimen luonteen ja tavoitteiden mukaan määrittää lisäedellytyksiä, jotka koskevat muun muassa osallistujien määrää, tyyppiä ja sijoittautumispaikkaa.

10 artikla

Rahoituskelpoisuus

1. Unionin rahoitusta voivat saada seuraavat osallistujat:
 - a) jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan sijoittautuneet tai unionin oikeuden nojalla muodostetut oikeussubjektit;
 - b) Euroopan etua edistävät kansainväliset järjestöt;
 - c) työohjelmassa yksilöityyn kolmanteen maahan sijoittautuneet oikeussubjektit.
2. Jos osallistuja on kansainvälinen järjestö tai kolmanteen maahan sijoittautunut oikeussubjekti, joka ei ole rahoituskelpoinen 1 kohdan mukaisesti, unionin rahoitustukea voidaan myöntää, jos vähintään yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:
 - a) komissio tai asianomainen rahoituselin katsoo osallistumisen toimen toteuttamisen kannalta olennaisen tärkeäksi;
 - b) tällainen rahoitus sisältyy unionin ja kansainvälisen järjestön tai kolmansien maiden sijoittautuneiden yksiköiden osalta

unionin ja oikeussubjektin sijoittautumismaan kahdenväliseen tiede- ja teknologiasopimukseen tai muuhun järjestelyyn.

11 artikla

Ehdotuspyynnöt

1. Ehdotuspyynnöt on esitettävä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ja asetuksen (EU) N:o 1268/12 mukaisesti ottaen erityisesti huomioon avoimuus ja syrjimättömyys sekä tutkimus- ja innovointialojen moninaisuudelle ominainen joustavuuden tarve.
2. Koordinointi- ja tukitoimista ja ohjelmien yhteisrahoitustoimista, joiden toteuttajina ovat työohjelmissa tai -suunnitelmissa yksilöidyt oikeussubjektit, ei poikkeuksellisesti esitetä ehdotuspyyntöjä, paitsi jos toimi kuuluu jonkin ehdotuspyynnön soveltamisalaan, sanotun kuitenkin vaikuttamatta asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012 ja asetuksessa (EU) N:o 1268/2012 säädettyihin muihin tapauksiin.
3. Asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ja asetuksen (EU) N:o 1268/2012 asiaa koskevien sääntöjen mukaisesti on varattava riittävästi aikaa ehdotusten laatimiseen siten, että ilmoitetaan ajoissa tulevista ehdotuspyynnöistä julkaisemalla työohjelma ja jättämällä kohtuullisesti aikaa ehdotuspyynnön julkaisemisen ja ehdotuksen esittämiseksi asetetun määräajan väliin.

12 artikla

Yhteiset ehdotuspyynnöt kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa

1. Kolmansien maiden tai niiden tiede- ja teknologia-alan organisaatioiden ja virastojen tai kansainvälisten järjestöjen kanssa voidaan käynnistää yhteisiä ehdotuspyyntöjä yhteisrahoitettavista toimista niillä painopistealoilla, joilla edut ovat yhteisiä ja joilla odotetaan saavutettavan keskinäistä hyötyä ja joilla muodostuu unionin kannalta selvää lisäarvoa. Ehdotukset on arvioitava ja valittava yhteisissä arviointi- ja valintamenettelyissä, joista osapuolet sopivat. Arviointi- ja valintamenettelyissä on varmistettava, että asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 VI osaston mukaisia periaatteita noudatetaan, ja käytettävä kummankin osapuolen nimeämistä riippumattomista asiantuntijoista muodostuvaa kokoonpanoltaan tasapainoista ryhmää.
2. Unionilta rahoitusta saavien oikeussubjektien on tehtävä avustussopimus unionin tai asianomaisen rahoituselimen kanssa. Avustussopimuksessa on oltava kuvaus työstä, joka osallistujien ja mukana olevista kolmansista maista tulevien osallistuvien oikeussubjektien on määrä suorittaa.
3. Unionilta rahoitusta saavien oikeussubjektien on tehtävä koordinointisopimus asianomaisilta kolmansilta mailta tai kansainvälisiltä järjestöiltä rahoitusta saavien osallistuvien oikeussubjektien kanssa.

13 artikla**Ehdotukset**

1. Ehdotusten on sisällettävä luonnos suunnitelmaksi tulosten hyödyntämistä ja levittämistä varten, jos siitä määrätään työohjelmassa tai -suunnitelmassa.

2. Ihmisalkion kantasolujen tutkimusta koskevien ehdotusten on sisällettävä tarvittavat tiedot asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten toteuttamista lupa- ja valvontatoimenpiteistä sekä tiedot annettavista eettisistä hyväksynnöistä. Ihmisalkion kantasolujen tuottamisen osalta laitoksiin, organisaatioihin ja tutkijoihin on sovellettava tiukkoja lupa- ja valvontamenettelyjä asianomaisten jäsenvaltioiden oikeudellisten puitteiden mukaisesti.

3. Ehdotus, joka on eettisten periaatteiden tai sovellettavan lainsäädännön vastainen tai joka ei täytä päätöksessä N:o 2013/743/EU, työohjelmassa, työsuunnitelmassa tai ehdotuspyynnössä asetettuja edellytyksiä, voidaan milloin tahansa sulkea pois arviointi-, valinta- ja avustuksenmyöntämismenettelystä.

4. Jos on tarpeen ja jos työohjelmassa tai -suunnitelmassa niin määrätään, ehdotuksista on käytävä ilmi, millä tavalla ja kuinka paljon sukupuolinäkökulman arvioinnilla on merkitystä kaavaillun hankkeen kannalta.

14 artikla**Eettinen arviointi**

1. Komissio tekee järjestelmällisesti eettiset arvoinnit ehdotuksista, joihin liittyy eettisiä kysymyksiä. Arvioinnissa tarkistetaan eettisten periaatteiden ja lainsäädännön noudattaminen sekä unionin ulkopuolella toteutettavan tutkimuksen osalta se, olisiko sama tutkimus sallittu jossakin jäsenvaltiossa.

2. Komissio huolehtii siitä, että eettinen arviointi on mahdollisimman avoin, ja varmistaa, että se toteutetaan oikeaan aikaan välttämättömyyksien mukaan asiakirjojen uudelleen toimitamista.

15 artikla**Valinta- ja avustuksenmyöntämisperusteet**

1. Jätetyt ehdotukset arvioidaan seuraavia avustuksenmyöntämisperusteita soveltaen:

a) huipputaiteiden;

b) vaikutus;

c) toteutuksen laatu ja tehokkuus.

2. ERC:n tieteen eturintamassa toteutettavia toimia koskeviin ehdotuksiin sovelletaan vain 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua perustetta.

3. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettulle perusteelle voidaan antaa suurempi painotus innovointitoimia koskevien ehdotusten osalta.

4. Työohjelmassa tai -suunnitelmassa määritellään tarkemmin 1 kohdassa mainittujen avustuksenmyöntämisperusteiden soveltamisesta sekä määritellään painotukset ja pistekynnykset.

5. Komission on otettava huomioon asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ja asetuksen (EU) N:o 1268/2012 säännöksissä säädetty mahdollisuus kaksivaiheiseen ehdotusten jättämismenettelyyn, jos se on tarpeen ja sopuisuudessa ehdotuspyynnön tavoitteen kanssa.

6. Ehdotukset asetetaan arvioinnin tulosten perusteella paremmuusjärjestykseen. Valinta tehdään tämän paremmuusjärjestyksen perusteella.

7. Arvioinnin suorittavat riippumattomat asiantuntijat.

8. Edellä 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna oikeussubjektin ollessa kyseessä tai muissa asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa arviointi voidaan suorittaa 7 kohdasta poikkeavalla tavalla. Tällaisen arvioinnin yhteydessä komissio toimittaa jäsenvaltioille yksityiskohtaiset tiedot käytetystä arviointimenettelystä ja sen tuloksista.

9. Komissio tai asianomainen rahoituselin tarkistaa jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaisin keinoin etukäteen vain koordinaattorien taloudelliset toimintaedellytykset, jos toimeen unionilta haettu rahoitus on vähintään 500 000 euroa. Lisäksi jos käytävissä olevien tietojen perusteella on perusteltua epäillä koordinaattorin tai muiden osallistujien taloudellisia toimintaedellytyksiä, komissio tai asianomainen rahoituselin tarkistaa niiden taloudelliset toimintaedellytykset.

10. Taloudellisia toimintaedellytyksiä ei tarkisteta sellaisten oikeussubjektien osalta, joiden toimintaedellytykset jäsenvaltio tai assosioitunut maa takaa, eikä keski- ja korkea-asteen oppilaitosten osalta.

11. Taloudelliset toimintaedellytykset voi taata jokin muu oikeussubjekti, jonka taloudelliset toimintaedellytykset tarkistetaan vuorostaan sen jälkeen 9 kohdan mukaisesti.

16 artikla**Arvioinnin uudelleentarkastelumenettely**

1. Komission tai asianomaisen rahoituselimen on huolehdittava siitä, että käytössä on avoin uudelleentarkastelumenettely sellaisia hakijoita varten, jotka katsovat, ettei heidän ehdotustaan ole arvioitu tässä asetuksessa, asianomaisessa työohjelmassa tai -suunnitelmassa taikka ehdotuspyynnössä vahvistettujen menettelyjen mukaisesti.

2. Uudelleentarkastelupyynnön on liityttävä tiettyyn ehdotukseen, ja ehdotuksen koordinaattorin on toimitettava pyyntö 30 päivän kuluessa päivästä, jona komissio tai asianomainen rahoituselin ilmoittaa koordinaattorille arvioinnin tuloksista.

3. Komissio tai asianomainen rahoituselin vastaa 2 kohdassa tarkoitettua pyynnön tarkastelusta. Tarkastelu koskee ainoastaan arvioinnin menettelyllisiä seikkoja eikä ehdotuksen ansioita.

4. Komission tai asianomaisen rahoituselimen henkilöstöstä muodostuva arvioinnin uudelleentarkastelukomitea antaa lausunnon arviointiprosessin menettelyllisistä seikoista. Komitean puheenjohtajana toimii komission tai asianomaisen rahoituselimen virkamies, joka työskentelee muussa kuin ehdotuspyynnöstä vastaavassa osastossa. Komitea voi suositella joko

- a) ehdotuksen uudelleenarviointia ensisijaisesti sellaisten arviointien toimesta, jotka eivät olleet mukana edellisessä arvioinnissa;
- b) alkuperäisen arvioinnin vahvistamista.

5. Komissio tai asianomainen rahoituselin tekee 4 kohdassa tarkoitettua suositusta perusteella päätöksen ja antaa sen tiedoksi ehdotuksen koordinaattorille. Komissio tai asianomainen rahoituselin tekee tällaisen päätöksen ilman aiheutonta viivytystä.

6. Uudelleentarkastelumenettely ei saa viivästyttää sellaisten ehdotusten valintaprosessia, joita uudelleentarkastelupyynnö ei koske.

7. Uudelleentarkastelumenettely ei saa estää mahdollisia muita toimia, joita osallistujia voi toteuttaa unionin oikeuden mukaisesti.

17 artikla

Tiedustelut ja valitukset

1. Komission on varmistettava, että käytössä on menettely, jonka avulla osallistujat voivat tehdä tiedusteluja tai valituksia osallistumisestaan Horisontti 2020 -puiteohjelmaan.

2. Komission on huolehdittava siitä, että kaikkien osallistujien saatavilla on tiedot siitä, miten he voivat esittää ongelmia, tiedusteluja tai valituksia, ja että kyseiset tiedot on julkaistu verkossa.

18 artikla

Avustussopimus

1. Komissio laatii tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tämän asetuksen mukaisia komission tai asianomaisen

rahoituselimen ja osallistujien välisiä vakioavustussopimuksia. Jos vakioavustussopimukseen on tarpeen tehdä huomattavia muutoksia, komissio tarkistaa sitä asianmukaisella tavalla tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

2. Komissio tai asianomainen rahoituselin tekee osallistujien kanssa avustussopimuksen. Oikeussubjektin poistaminen tai korvaaminen ennen avustussopimuksen allekirjoittamista on perusteltava asianmukaisesti.

3. Avustussopimuksessa määritellään osallistujien ja joko komission tai asianomaisen rahoituselimen oikeudet ja velvollisuudet tämän asetuksen mukaisesti. Siinä vahvistetaan myös niiden oikeussubjektien oikeudet ja velvollisuudet, joista tulee osallistujia toimen toteuttamisen aikana, sekä konsortion koordinaattorin asema ja tehtävät.

4. Työohjelmaa tai -suunnitelmaa koskevan vaatimuksen perusteella avustussopimuksessa voidaan määrittää käyttöoikeuksiin, tulosten hyödyntämiseen ja levittämiseen liittyviä osallistujien oikeuksia ja velvoitteita, jotka ovat lisäksi tässä asetuksessa määriteltyihin oikeuksiin ja velvoitteisiin.

5. Avustussopimuksessa otetaan soveltuvin osin ja mahdollisuuksien mukaan huomioon eurooppalaisesta tutkijoiden peruskirjasta ja tutkijoiden työhönoton säännöstöstä annetun komission suositusten yleiset periaatteet, tutkimuksen integriteetin periaatteet, komission suositus immateriaalioikeuksien hallinnoinnista osaamisen siirrossa sekä korkeakoulujen ja muiden julkisten tutkimuslaitosten käytännösäännöt samoin kuin asetuksen (EU) N:o 1291/2013 16 artiklassa vahvistettu sukupuolten tasa-arvon periaate.

6. Avustussopimus sisältää soveltuvin osin säännöksiä, joilla varmistetaan eettisten periaatteiden noudattaminen, mukaan lukien riippumattoman eettisen lautakunnan perustaminen ja komission oikeus teettää riippumattomilla asiantuntijoilla eettinen tarkastus.

7. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa toimille myönnettävät erillisavustukset voivat kuulua puitekumppanuuteen asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ja asetuksen (EU) N:o 1268/2012 mukaisesti.

19 artikla

Avustuspäätökset

Komissio, asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 121 artiklan 1 kohdan mukaisesti, tai asianomainen rahoituselin voi tarvittaessa ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa tehdä avustussopimusten sijasta avustuspäätöksiä. Päätöksiin sovelletaan tarpeellisin mukautuksin avustussopimuksia koskevia tämän asetuksen säännöksiä.

20 artikla

Avustuksen myöntämisaika

1. Asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 128 artiklan 2 kohdan mukaisesti ehdotuspyynnöissä ilmoitetaan suunniteltu päivämäärä, johon mennessä kaikille hakijoille ilmoitetaan heidän hakemuksensa arvioinnin tuloksista, ja alustava päivämäärä, jolloin avustussopimukset allekirjoitetaan tai avustuspäätökset annetaan tiedoksi.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut päivämäärät vahvistetaan seuraavien määräaikaisten perusteella:

- a) kaikille hakijoille ilmoitetaan heidän hakemuksensa tieteellisen arvioinnin lopputuloksesta: enintään viisi kuukautta täydellisten ehdotusten lopullisesta jättämispäivästä;
- b) hakijoiden kanssa tehtävät avustussopimukset allekirjoitetaan tai hakijoille annetaan tiedoksi avustuspäätökset: kolme kuukautta päivästä, jona hakijoille ilmoitetaan hakemuksen hyväksymisestä.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut määräajat voidaan ylittää ERC:n toteuttamien toimien osalta ja asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa erityisesti monimutkaisen toiminnan kyseessä ollessa, jos ehdotuksia on paljon tai jos hakijat pyytävät sitä.

4. Osallistujille on annettava riittävästi aikaa avustussopimusten allekirjoittamista varten vaadittavien tietojen ja asiakirjaaineiston toimittamiseen. Komission on tehtävä päätökset ja tietopyynnot mahdollisimman nopeasti. On välttävää, mikäli mahdollista, asiakirjojen uudelleen toimittamista.

21 artikla

Avustuksen maksuaika

Avustukset on maksettava osallistujille oikeaan aikaan asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 mukaisesti. Kun maksu on suoritettu koordinaattorille, komission tai asianomaisen rahoituselimen on ilmoitettava asiasta osallistujille.

22 artikla

Suojattu sähköinen järjestelmä

Kaikki osallistujien kanssa tapahtuva tiedonvaihto, muun muassa avustussopimusten tekeminen sekä avustuspäätösten ja niihin mahdollisesti tehtävien muutosten tiedoksi antaminen, voidaan toteuttaa komission tai asianomaisen rahoituselimen perustaman sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän avulla, kuten säädetään asetuksen (EU) N:o 1268/2012 179 artiklassa.

II Jaks o

Täytäntöönpano

23 artikla

Toimien täytäntöönpano

1. Osallistujien on pantava toimi täytäntöön noudattaen kaikkia tästä asetuksesta, asetuksesta (EU, Euratom) N:o 966/2012, asetuksesta (EU) N:o 1268/2012, päätöksestä 2013/743/EU, työohjelmasta tai -suunnitelmasta, ehdotuspyynnöstä ja avustussopimuksesta johtuvia edellytyksiä ja velvoitteita.

2. Osallistujat eivät saa tehdä sitoumuksia, jotka ovat ristiriidassa tämän asetuksen ja avustussopimuksen kanssa. Jos osallistuja ei noudata toimen teknistä täytäntöönpanoa koskevia velvoitteita, muiden osallistujien on täytettävä velvoitteet ilman ylimääräistä unionin rahoitusta, jollei komissio tai rahoituselin erikseen vapauta niitä tästä velvoitteesta. Jos osallistuja laiminlyö maksun, komissio voi 39 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti siirtää saatavan 38 artiklassa tarkoitetusta osallistujien takuurahastolta toimen koordinoijalle. Kunkin osallistujan taloudellinen vastuu rajoittuu osallistujan omiin velkoihin, jollei osallistujien takuurahastoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Osallistujien on huolehdittava siitä, että komissiolle tai asianomaiselle rahoituselimelle ilmoitetaan ajoissa kaikista merkittävistä tapahtumista, joilla voi olla vaikutuksia toimen toteutukseen tai unionin etuihin.

3. Osallistujien on toteutettava toimi ja kaikki sen edellyttämät tarpeelliset ja kohtuulliset toimenpiteet. Niillä on oltava käytettävissään tarvittavat voimavarat silloin, kun niitä tarvitaan toteutusta varten. Ne voivat antaa toimeen kuuluvan työn kolmansien osapuolten, myös alihankkijoiden, tehtäväksi tai käyttää kolmansien osapuolten luontoissuorituksina käyttöön antamia voimavaroja avustussopimuksessa vahvistettujen ehtojen mukaisesti, jos se on tarpeen toimen toteuttamiseksi. Osallistuja on vastuussa toteutetusta työstä komissiolle ja asianomaiselle rahoituselimelle sekä muille osallistujille.

4. Toimen tiettyjen osien toteuttamisesta tehtävät alihankintasopimukset ovat sallittuja ainoastaan avustussopimuksessa määritellyissä tapauksissa ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, joita ei ole voitu ennakoida selvästi avustussopimuksen tullessa voimaan.

5. Muut kolmannet osapuolet kuin alihankkijat voivat toteuttaa toimeen kuuluvan työn avustussopimuksessa vahvistetuina edellytyksin. Kyseinen kolmas osapuoli ja toteutettava työ on määritettävä avustussopimuksessa.

Kyseisille kolmansille osapuolille aiheutuvat kustannukset voidaan katsoa tukikelpoisiksi, jos kolmas osapuoli täyttää kaikki seuraavat edellytykset:

- a) se olisi rahoituskelpoinen, jos se olisi osallistuja;

b) se on liittännäisosallistuja tai sillä on osallistujan oikeudellinen kytkös, joka edellyttää yhteistyötä, joka ei rajoitu toimeen;

c) se on yksilöity avustussopimuksessa;

d) se noudattaa osallistujan avustussopimuksen mukaisesti sovellettavia sääntöjä, jotka koskevat kustannusten tukikelpoisuutta ja menojen valvontaa;

e) se hyväksyy yhteisvastuullisuuden osallistujan kanssa sille unionin avustukselle, joka vastaa kolmannen osapuolen ilmoittamaa määrää, jos komissio tai asianomainen rahoituselin sitä pyytää.

6. Kolmannet osapuolet voivat myös antaa osallistujan käyttöön voimavaroja toimessa käytettävänä luontoissuorituksina. Kustannukset, joita kolmansille osapuolille aiheutuu niiden maksutta käyttöön antamista luontoissuorituksista, ovat tukikelpoisia, jos ne täyttävät avustussopimuksessa määritetyt ehdot.

7. Toimeen voi kuulua rahoitustukea kolmansille osapuolille asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012 ja asetuksessa (EU) N:o 1268/2012 vahvistettujen ehtojen mukaisesti. Asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 137 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua määrää voidaan ylittää, jos se on välttämätöntä toimen tavoitteiden saavuttamiseksi.

8. Toimet, joiden osallistajat ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/17/EY⁽¹⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/18/EY⁽²⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/81/EY⁽³⁾ tarkoitettuja hankintaviranomaisia, voivat sisältää esikaupallista hankintaa tai innovatiivisten ratkaisujen hankintaa, myös ensisijaisena tarkoituksena, jos kyseinen hankinta sisältyy työohjelmaan tai -suunnitelmaan ja jos toimen toteuttaminen sitä edellyttää. Tällöin osallistujien toteuttamiin hankintamenettelyihin sovelletaan tämän asetuksen 51 artiklan 2, 4 ja 5 kohdan sääntöjä.

9. Osallistujien on noudatettava toimen toteuttamiseen kansallisia lakeja, määräyksiä ja eettisiä sääntöjä. Osallistujien

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/17/EY, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta (EUVL L 134, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/18/EY, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta (EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/81/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden tekemien rakennusurakoita sekä tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta puolustus- ja turvallisuusalalla ja direktiivien 2004/17/EY ja 2004/18/EY muuttamisesta (EUVL L 216, 20.8.2009, s. 76).

on tarvittaessa pyydettyä asianomaisilta kansallisilta tai paikallisilta eettisiltä toimikunnilta lupa toimen aloittamiseen.

10. Työ, johon liittyy eläinten käyttöä, on toteutettava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 13 artiklan mukaisesti ja noudattaen vaatimusta eläinten tieteellisen käytön korvaamisesta, vähentämisestä ja parantamisesta unionin oikeuden ja erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/63/EU⁽⁴⁾ mukaisesti.

24 artikla

Konsortio

1. Konsortion jäsenten, jotka haluavat osallistua toimeen, on nimettävä keskuudestaan koordinaattori, joka on mainittava avustussopimuksessa. Koordinaattori toimii keskeisenä yhteyshenkilönä konsortion jäsenten välillä suhteissa komissioon tai asiasta vastaavaan rahoituselimeen, ellei avustussopimuksessa ole toisin määrätty tai jos avustussopimuksen mukaiset velvoitteet on jätetty täyttämättä.

2. Toimeen osallistuvien konsortion jäsenten on tehtävä sisäinen sopimus, jäljempänä 'konsortiosopimus', jossa vahvistetaan niiden avustussopimuksen mukaiset oikeudet ja velvoitteet toimen toteutuksen osalta, lukuun ottamatta työohjelmassa tai -suunnitelmassa taikka ehdotuspyynnössä mainittuja asianmukaisesti perusteltuja tapauksia. Komissio julkaisee ohjeet tärkeimmistä kysymyksistä, joista osallistajat voivat sopia konsortiosopimuksissaan.

3. Konsortiosopimuksessa voidaan määrätä muun muassa

a) konsortion sisäisestä organisoinnista;

b) unionin rahoituksen jakamisesta;

c) tulosten levittämistä ja käyttöä sekä käyttöoikeuksia koskevista, tämän asetuksen III osaston I luvun sääntöjä sekä avustussopimuksen määräyksiä täydentävistä säännöistä;

d) sisäisten riitojen ratkaisumenettelystä;

e) vastuusta, vahingonkorvauksista ja luottamuksellisuutta koskevista järjestelyistä osallistujien välillä.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/63/EU, annettu 22 päivänä syyskuuta 2010, tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta (EUVL L 276, 20.10.2010, s. 33).

Konsortion jäsenet voivat tehdä konsortiossa mitä tahansa järjestelyjä, joita ne pitävät sopivina, siinä määrin kuin ne eivät ole ristiriidassa avustussopimuksen tai tämän asetuksen kanssa.

4. Konsortio voi ehdottaa osallistujan lisäämistä tai poistamista tai koordinaattorin vaihtamista asiaa koskevien avustussopimuksen määräysten mukaisesti edellyttäen, että muutos on sopuosinnussa osallistumisehtojen kanssa, ei vaikuta haitallisesti toimen toteuttamiseen eikä ole vastoin yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

III J a k s o

Avustusmuodot ja rahoitussäännöt

25 artikla

Avustusmuodot

Avustukset voidaan myöntää missä tahansa asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 123 artiklassa säädetyssä muodossa ottaen huomioon toimen tavoitteet.

26 artikla

Kustannusten tukikelpoisuus

1. Kustannusten tukikelpoisuuden edellytykset määritellään asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 126 artiklassa. Kustannukset, jotka aiheutuvat toimen yhteydessä kolmansille osapuolille, voivat olla tukikelpoisia tämän asetuksen säännösten ja avustussopimuksen määräysten mukaisesti.

2. Tukikelpoisia eivät ole kustannukset, jotka eivät täytä 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, mukaan lukien erityisesti tappio- tai maksuvaraukset, kurssitappiot, pääoman tuottoon liittyvät kustannukset, jonkin toisen unionin toimen tai ohjelman yhteydessä korvatut kustannukset, velat ja velanhoitomaksut sekä kohtuuttomat tai perusteettomat menot.

27 artikla

Tukikelpoiset välittömät henkilöstökustannukset

1. Rajoittamatta 26 artiklassa säädettyjen edellytysten soveltamista tukikelpoiset välittömät henkilöstökustannukset on rajoitettu palkkoihin sekä sosiaaliturvamaksuihin ja muihin kansalliseen lainsäädäntöön tai työsopimukseen perustuviin kustannuksiin, jotka sisältyvät toimeen osoitetun henkilökunnan palkkaan.

2. Rajoittamatta 26 artiklassa säädettyjen edellytysten soveltamista tukikelpoisina välittöminä henkilöstökustannuksina voidaan pitää myös toimeen osoitetulle osallistujien henkilökunnalle maksettavaa lisäpalkkaa, mukaan lukien lisäsopimusten perusteella niiden luonteesta riippumatta suoritettavat maksut, 3 kohdassa esitettyyn enimmäismäärään saakka, jos seuraavat lisäedellytykset täyttyvät:

a) se on osa osallistujan tavanomaisia palkkauskäytäntöjä ja maksetaan johdonmukaisella tavalla aina kun vaatimuksena on samankaltainen työ tai asiantuntemus;

b) lisämaksujen laskemisperusteet ovat objektiiviset, ja osallistuja soveltaa niitä yleisesti käytettävästä rahoituslähteestä riippumatta.

3. Lisäpalkka voi olla tukikelpoista 8 000 euron määrään asti vuodessa ja henkilöä kohti. Henkilöä, joka ei työskentele toimessa täysipäiväisesti, koskee työaika rajoitus. Työaika rajoitus lasketaan jakamalla 8 000 euroa 31 artiklan mukaisesti lasketun vuotuisen tehokkaan työajan määrällä.

28 artikla

Toimen rahoitus

1. Toimen rahoitus ei saa ylittää tukikelpoisten kustannusten kokonaismäärää, josta on vähennetty toimen tulot.

2. Toimen tuloja voivat olla

a) voimavarat, jotka kolmannet osapuolet antavat veloituksetta osallistujien käyttöön varojen siirtoina tai luontoissuorituksina ja joiden arvon osallistuja on ilmoittanut tukikelpoisiksi kustannuksiksi, edellyttäen että kolmas osapuoli on antanut ne varta vasten toimessa käytettäväksi;

b) toimesta saadut tuotot, paitsi jos ne syntyvät toimen tulosten hyödyntämisestä;

c) tuotot, jotka syntyvät avustussopimuksen yhteydessä hankittuun omaisuuden myynnistä siihen kustannusten arvoon saakka, jonka osallistuja on alun perin kirjannut toimen kustannuksiksi.

3. Kussakin toimessa sovelletaan yhtä tukikelpoisten kustannusten korvausosuutta kaikkiin siinä rahoitettaviin toimintoihin. Enimmäiskorvausosuus vahvistetaan työohjelmassa tai -suunnitelmassa.

4. Horisontti 2020 -puiteohjelman avustus voi olla enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisrahoitusperiaatteen käyttöä.

5. Horisontti 2020 -puiteohjelman avustus on enintään 70 prosenttia innovointitoimien ja ohjelmien yhteisrahoitustoimien tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Poikkeuksena siitä, mitä 3 kohdassa säädetään, Horisontti 2020 -puiteohjelman avustus voi innovointitoimien osalta olla enimmillään 100 prosenttia voittoa tavoittelemattomien oikeussubjektien tukikelpoisista kokonaiskustannuksista, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisrahoitusperiaatteen käyttöä.

6. Tässä artiklassa määriteltyjä korvausosuuksia sovelletaan myös tapauksissa, joissa koko toimea tai toimen osaa varten on vahvistettu kiinteinä korvausosuuksina, yksikkökustannusten mukaisina korvauksina tai kertakorvauksina myönnettävä rahoitus.

29 artikla

Välilliset kustannukset

1. Tukikelpoiset välilliset kustannukset määritetään soveltamalla 25 prosentin kiinteää osuutta tukikelpoisista välittömistä kokonaiskustannuksista, joihin ei lueta alihankinnan tukikelpoisia välittömiä kustannuksia eikä kolmansien osapuolten käyttöön antamien voimavarojen kustannuksia silloin, kun kyseisiä voimavaroja ei käytetä avustuksensaajan toimitiloissa, eikä kolmansille osapuolille annettavaa rahoitustukea.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, välilliset kustannukset voidaan ilmoittaa kertakorvauksena tai yksikkökustannusten mukaisesti maksettavina korvauksina, jos tästä määrätään työohjelmassa tai -suunnitelmassa.

30 artikla

Rahoituksen tasojen arviointi

Horisontti 2020 -puiteohjelman väliarviointiin kuuluu tämän asetuksen 27, 28 ja 29 artiklassa vahvistettuihin uusiin rahoituksen tasoihin liittyvien erilaisten piirteiden arviointi, jossa pyritään arvioimaan, onko uusi lähestymistapa johtanut epätoivottaviin tilanteisiin, joilla olisi kielteisiä vaikutuksia Horisontti 2020 -puiteohjelman houkuttelevuuteen.

31 artikla

Vuotuinen tehokas työaika

1. Tukikelpoisia henkilöstökustannuksia ovat ainoastaan toimeen liittyvää työtä suoraan tekevien henkilöiden tosiasiallisen työajan kustannukset. Osallistujan on toimitettava näyttö tosiasiallisesta työajasta, yleensä ajankäytön seurantajärjestelmän tietojen avulla.

2. Täysipäiväisesti toimessa työskentelevien osalta ei vaadita ajankäytön seurantaa. Tällöin osallistujan on allekirjoitettava vakuutus siitä, että kyseinen henkilö on työskennellyt toimessa täysipäiväisesti.

3. Avustussopimuksen on sisällettävä

a) ajankäytön seurantajärjestelmää koskevat vähimmäisvaatimukset;

b) vaihtoehto valita joko vuotuisen tehokkaan kiinteän työajan määrä ja henkilöstön tuntikustannusten laskemisen perustana käytettävän vuotuisen tehokkaan työajan määrän määrittelyssä käytetty menetelmä ottaen huomioon osallistujan tavanomaiset kirjanpitoikänteet.

32 artikla

Pienten ja keskisuurten yritysten omistajat ja muut palkkaa saamattomat luonnolliset henkilöt

Palkkaa saamattomat pk-yritysten omistajat sekä muut palkkaa saamattomat luonnolliset henkilöt voivat laskuttaa henkilöstökustannukset yksikkökustannusten perusteella.

33 artikla

Yksikkökustannukset

1. Komissio voi asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 124 artiklan mukaisesti vahvistaa menetelmät yksikkökustannusten määrittämiseksi. Nämä menetelmät perustuvat

a) tilastotietoihin ja tai muihin vastaaviin objektiivisiin tietoihin;

b) tarkastettavissa oleviin osallistujan historiatietoihin.

2. Tukikelpoisia välittömiä henkilöstökustannuksia voidaan rahoittaa yksikkökustannusten mukaisesti, jolloin kustannusten on oltava osallistujan tavanomaisen kustannuslaskentakäytännön mukaisesti määritettyjä ja täytettävä kaikki seuraavat kriteerit:

a) ne on laskettu osallistujan liikekirjanpitoon kirjattujen henkilöstöstä aiheutuvien tosiasiallisen kokonaiskustannusten perusteella; osallistuja voi mukauttaa kyseisiä kustannuksia budjetoitujen tai arvioitujen tekijöiden perusteella komission määrittämin ehdoin;

b) ne ovat 26 ja 27 artiklan mukaisia;

c) niiden avulla voidaan varmistaa, että voitontavoittelun kiellon periaatetta noudatetaan ja että välttämättä korvaamasta samoja kustannuksia kahteen kertaan;

d) ne on laskettu noudattaen asianmukaisesti 31 artiklaa.

34 artikla

Kustannus selvityksiä koskeva lausunto

Kustannus selvityksiä koskevan lausunnon on katettava avustuksen kokonaismäärä, jonka osallistuja hakee maksatukseen tosiasiallisen kustannusten korvauksina ja 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuina yksikkökustannusten mukaisina korvauksina lukuun ottamatta kertakorvauksien, kiinteiden määrien ja muiden yksikkökustannusten kuin osallistujan tavanomaisen kustannuslaskentamenettelyn perusteella ilmoitettuja määriä. Lausunto on toimitettava ainoastaan, jos kyseinen määrä on avustuksen loppuerää maksatukseen haettaessa vähintään 325 000 euroa.

35 artikla

Menettelytapoja koskevat lausunnot

1. Osallistujat, jotka laskevat ja hakevat maksatukseen välittömät henkilöstökustannuksensa yksikkökustannusten perusteella 33 artiklan 2 kohdan mukaisesti, voivat toimittaa komissiolle lausunnon menettelytavoista. Menettelytapojen on täytettävä 33 artiklan 2 kohdan mukaiset ehdot ja avustussopimuksen vaatimukset.

2. Jos komissio hyväksyy menettelytapoja koskevan lausunnon, se pätee kaikkiin asetuksen (EU) N:o 1291/2013 nojalla rahoitettuihin toimiin, ja osallistujan on laskettava kustannukset ja haettava ne maksatukseen sen perusteella. Sen jälkeen kun komissio on hyväksynyt menettelytapoja koskevan lausunnon, se ei voi valittaa mistään hyväksytyihin menettelytapoihin sisältyvästä systemaattisesta tai toistuvasta virheestä.

36 artikla

Lausuntojen antamiseen oikeutetut tilintarkastajat

1. Edellä 34 ja 35 artiklassa tarkoitettujen kustannus selvityksiä ja menettelytapoja koskevat lausunnot antaa riippumaton tilintarkastaja, jolla on kelpoisuus suorittaa kirjanpitoaineiston lakisääteisiä tarkastuksia Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY⁽¹⁾ tai vastaavien kansallisten säännösten mukaisesti, taikka toimivaltainen ja riippumaton virkamies, jos asiasta vastaavat kansalliset viranomaiset ovat vahvistaneet hänen oikeudellisen kelpoisuutensa tarkastaa kyseisen osallistujan tilejä ja jos hän ei ole osallistunut kustannus selvityksen laatimiseen.

2. Tilintarkastajan, joka antaa kustannus selvityksiä ja menettelytapoja koskevan lausunnon, on komission, tilintarkastustuomioistuimen tai Euroopan petostentorijuntaviraston (OLAF) pyynnöstä annettava käyttöön tilintarkastukseen liittyvät työpaperit ja muut asiakirjat, joiden perusteella kustannus selvityksiä tai metodologiaa koskeva lausunto annettiin.

37 artikla

Kumulatiivinen rahoitus

Toimeen, johon on myönnetty avustus unionin talousarviosta, voidaan myöntää avustus myös asetuksen (EU) N:o 1291/2013 perusteella edellyttäen, että avustukset eivät kata samoja kustannuseriä.

IV J a k s o

V a k u u d e t

38 artikla

Osallistujien takuurahasto

1. Perustetaan osallistujien takuurahasto, jäljempänä 'takuurahasto', kattamaan riskit, jotka liittyvät siihen, että unionille

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY, annettu 17 päivänä toukokuuta 2006, tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta (EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87).

kuuluvia summia ei saada perityksi takaisin toimista, joihin komissio on myöntänyt avustuksia päätöksen N:o 1982/2006/EY mukaisesti ja joihin komissio tai unionin rahoituselimet ovat myöntäneet avustuksia Horisontti 2020 -puiteohjelmasta tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Takuurahasto korvaa asetuksella (EY) N:o 1906/2006 perustetun osallistujien takuurahaston ja jatkaa sen toimintaa.

2. Takuurahastoa hoidetaan 39 artiklan mukaisesti. Takuurahaston tuottamat korkotulot lisätään takuurahaston varoihin, ja niitä käytetään yksinomaan 39 artiklan 3 kohdassa vahvistettuihin tarkoituksiin.

3. Jos korkotulot eivät riitä kattamaan 39 artiklan 3 kohdassa kuvattuja toimenpiteitä, takuurahaston varoja ei käytetä, ja komissio tai asianomainen unionin rahoituselin perii mahdolliset saatavat suoraan osallistujilta tai kolmansilta osapuolilta.

4. Takuurahasto katsotaan asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 mukaiseksi riittäväksi vakuudeksi. Osallistujilta ei saa hyväksyä eikä vaatia lisävakuuksia eikä -takuita muutoin kuin tämän artiklan 3 kohdassa kuvatuissa tapauksissa.

5. Horisontti 2020 -puiteohjelman osallistujien, joihin liittyvän riskin takuurahasto kattaa, on maksettava takuurahastoon osuus, jonka suuruus on 5 prosenttia toimeen myönnetystä unionin rahoituksesta. Takuurahastoon maksettu määrä palautetaan toimen päätyttyä osallistujalle koordinaattorin kautta.

6. Edellä 5 kohdassa esitettyä rahoitusosuutta, joka osallistujien on määrä maksaa takuurahastoon, voidaan pienentää Horisontti 2020 -puiteohjelman väliarviointin perusteella.

39 artikla

Takuurahaston toiminta

1. Takuurahastoa hallinnoi unioni, jota edustaa osallistujien puolesta toimeenpanevana elimenä komissio avustussopimuksessa vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

Komissio voi hallinnoida takuurahastoa suoraan tai antaa takuurahaston varainhoidon joko Euroopan investointipankin tai jonkin sopivan rahoituslaitoksen, jäljempänä 'tallettajapankki', tehtäväksi. Tallettajapankki hallinnoi takuurahastoa komission ohjeiden mukaisesti.

2. Rahoitusosuus, joka osallistujien on määrä maksaa takuurahastoon, voidaan vähentää ensimmäisestä ennakkorahoituserästä ja maksaa takuurahastoon osallistujien puolesta.

3. Jos unionilla on saatavia osallistujalta, komissio voi, tämän rajoittamatta seuraamuksia, joita voidaan määrätä maksun laininlyönteelle osallistujalle, joko

- a) siirtää tai määrätä tallettajapankin siirtämään saatava suoraan takuurahastosta toimen koordinaattorille. Tämä siirto tehdään sen jälkeen, kun maksun laiminlyönteeseen osallistujan osallistuminen on päätetty tai kyseinen osallistuja on vetäytynyt toimesta toimen toteuttamisen ollessa edelleen kesken ja muut osallistujat sopivat toimen toteuttamisesta sen alkuperäisiä tavoitteita noudattaen. Takuurahastosta siirretyt saatavat katsotaan unionin rahoitukseksi;
- b) perii tosiasiallisesti kyseisen saatavan takuurahastolta.

Komissio lähettää kyseiselle osallistujalle tai kolmannelle osapuolelle määräyksen maksaa saatava takuurahastoon. Komissio voi tehdä sitä varten perintäpäätöksen asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 mukaisesti.

4. Takaisin perityt määrät katsotaan asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti takuurahastoon sidotuiksi tuloiksi. Kun kaikki avustukset, joiden riskin takuurahasto kattaa, on toteutettu, komissio perii takuurahastoon jääneet määrät ja ne merkitään unionin talousarvioon, jollei lain-säädäntövoimalla käyttäjän päätöksistä muuta johdu.

III LUKU

Asiantuntijat

40 artikla

Riippumattomien asiantuntijoiden nimittäminen

1. Komissio ja soveltuvin osin rahoituselimet voivat nimittää riippumattomia asiantuntijoita arvioimaan ehdotuksia 15 artiklan mukaisesti tai neuvomaan tai avustamaan

- a) ehdotusten arvioinnissa;
- b) asetuksen (EU) N:o 1291/2013 mukaisesti toteutettujen toimien ja aikaisempien tutkimus- ja/tai innovointiohjelmien seurannassa;
- c) unionin tutkimus- ja innovointipolitiikan tai -ohjelmien, mukaan lukien Horisontti 2020 -puiteohjelma, täytäntöönpanossa sekä eurooppalaisen tutkimusalueen toteuttamisessa ja toiminnassa;
- d) tutkimus- ja innovointiohjelmien arvioinnissa;
- e) unionin tutkimus- ja innovointipolitiikan suunnittelussa, mukaan lukien tulevien ohjelmien valmistelu.

2. Riippumattomat asiantuntijat valitaan heille annettavien tehtävien edellyttämän osaamisen, kokemuksen ja tietämyksen perusteella. Tapauksissa, joissa riippumattomien asiantuntijoiden

on käsiteltävä turvallisuusluokiteltuja tietoja, heille on tehtävä ennen nimittämistä asianmukainen turvallisuusselvitys.

Riippumattomat asiantuntijat etsitään ja valitaan käyttäen yksittäisille henkilöille suunnattuja hakemuspyyntöjä sekä alan organisaatioille, kuten tutkimusvirastoille, tutkimuslaitoksille, korkeakouluille, standardointielimille, kansalaisyhteiskunnan järjestöille tai yrityksille, kohdistettuja pyyntöjä, joiden avulla kootaan tietokanta sopivista ehdokkaista.

Komissio tai asianomainen rahoituselin voi tarpeelliseksi katsoessaan ja perustelluissa tapauksissa avoimella tavalla valita tarvittavan osaamisen omaavia asiantuntijoita myös tietokannan ulkopuolelta.

Komission tai asianomaisen rahoituselimen on riippumattomia asiantuntijoita nimittäessään toteutettava tarvittavia toimenpiteitä, joiden avulla tavoitellaan asiantuntijaryhmissä ja arviointilautakunnissa eri osaamisen, kokemuksen sekä tietämyksen, maantieteellisen jakauman ja sukupuolten edustuksen kannalta tasapainoista kokoonpanoa ja ottaen huomioon kyseisen toimen edustaman alan tilanteen. Tapauksen mukaan pyritään myös yksityisen ja julkisen sektorin tasapuoliseen edustukseen.

Komissio tai asianomainen rahoituselin voi pyytää neuvoantavilta elimiltä lausuntoja riippumattomien asiantuntijoiden nimittämistä varten. ERC:n tieteen eturintamassa toteutettavia toimia varten komissio nimittää asiantuntijat ERC:n tieteellisen neuvoston ehdotuksesta.

3. Komissio tai asianomainen rahoituselin huolehtii siitä, että asiantuntija, jolla on eturistiriita asiassa, josta hänen on määrä antaa lausunto, ei arvioi tätä nimenomaista asiaa tai anna sitä koskevia neuvoja tai avusta siinä.

4. Kaikki riippumattomien asiantuntijoiden kanssa tapahtuva tiedonvaihto, muun muassa nimittämistä koskevien sopimusten tekeminen ja niihin mahdollisesti tehtävät muutokset, voidaan toteuttaa komission tai asianomaisen rahoituselimen aikaan saamien sähköisten tiedonvaihtojärjestelmien avulla, kuten säädetään asetuksen 287 artiklan 4 kohdassa.

5. Komissiota tai rahoituselimiä asetuksen (EU) N:o 1291/2013 ja päätöksen 2013/743/EU täytäntöönpanossa avustaneiden, yksityishenkilöinä nimitettyjen asiantuntijoiden nimet ja heidän erikoisalansa julkistetaan vähintään kerran vuodessa komission tai asianomaisen rahoituselimen internetsivustolla. Tällaisten tietojen kokoamisessa, käsittelyssä ja julkistamisessa noudatetaan asetusta (EY) N:o 45/2001.

III OSASTO

TULOSTEN HYÖDYNTÄMISTÄ JA LEVITTÄMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖT

I LUKU

Avustukset

I Jakso

Tulokset

41 artikla

Tulosten omistus

1. Tulokset ovat sen osallistujan omaisuutta, joka on ne tuottanut.

2. Jos toimen osallistujat ovat yhdessä tuottaneet tulokset ja jos ei voida määritellä kunkin osuutta yhteisistä tuloksista tai jos kyseisiä yhteisiä tuloksia ei voida erottaa asiaankuuluvan teollis- tai tekijänoikeussuojan hakemisen, saamisen tai säilyttämisen vuoksi, osallistujilla on yhteinen omistusoikeus kyseisiin tuloksiin. Yhteisomistajat tekevät sopimuksen yhteisen omistusoikeuden jakamisesta ja käytön ehdoista niille avustussopimuksen nojalla kuuluvien velvoitteiden mukaisesti. Yhteisomistajat voivat päättää olla jatkamatta yhteisomistusta ja ottaa käyttöön vaihtoehtoisen järjestelyn muun muassa siirtämällä omistuso- suutensa yhdelle omistajalle siten, että muilla osallistujilla on niihin käyttöoikeudet, kun tulokset on tuotettu.

Jollei yhteisomistusta koskevassa sopimuksessa muuta sovita, kullakin yhteisomistajalla on oikeus myöntää seuraavia ehtoja noudattaen kolmansille osapuolille yhteisessä omistuksessa olevien tulosten hyödyntämiseksi rinnakkaislisenssejä, jotka eivät oikeuta alilisenssien antamiseen:

- a) muille yhteisomistajille on ilmoitettava etukäteen asiasta;
- b) muille yhteisomistajille on suoritettava oikeudenmukainen ja kohtuullinen korvaus.

3. Jos osallistujan henkilöstö tai muut sen palveluksessa olevat osapuolet voivat vaatia oikeuksia tuotettuihin tuloksiin, kyseisen osallistujan on huolehdittava siitä, että oikeuksia on mahdollista käyttää tavalla, joka on sopusoinnussa osallistujalle avustussopimuksen nojalla kuuluvien velvoitteiden kanssa.

42 artikla

Tulosten suojaaminen

1. Jos tuloksia voidaan hyödyntää teollisesti tai kaupallisesti tai voidaan perustellusti olettaa, että niitä voidaan hyödyntää tällä tavalla, tulokset omistavan osallistujan on tutkittava mahdollisuus suojata ne. Jos se on mahdollista, kohtuullista ja olosuhteisiin nähden perusteltua, omistajan on huolehdittava niiden

riittävästä suojaamisesta asianmukaiseksi ajaksi ja asianmukaisella maantieteellisellä kattavuudella ottaen asianmukaisesti huomioon tulokset omistavan osallistujan ja toimen muiden osallistujien oikeutetut edut, erityisesti kaupalliset edut.

2. Jos unionin rahoitusta saanut osallistuja ei aio suojata tuottamiaan tuloksia muusta syystä kuin siksi, ettei se ole unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti mahdollista tai ettei tuloksilla ole kaupallisia tai teollisia hyödyntämismahdollisuuksia, eikä aio tulosten suojaamiseksi siirtää niitä jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan sijoittautuneelle toiselle oikeussubjektille, sen on ennen minkäänlaista tulosten levittämistä ilmoitettava asiasta komissiolle tai asianomaiselle rahoituselimelle. Komissio unionin puolesta tai asianomainen rahoituselin voi asianomaiselta osallistujalta luvan saatuaan ottaa kyseiset tulokset omistukseensa ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet niiden suojaamiseksi riittäväällä tavalla.

Osallistuja voi kieltäytyä antamasta suostumusta ainoastaan, jos se voi osoittaa, että tämä vahingoittaisi merkittävästi sen oikeutettuja etuja. Tuloksia ei saa levittää ennen kuin komissio tai asianomainen rahoituselin on tehnyt päätöksen olla ottamatta omistukseensa tai päättänyt ottaa omistukseensa kyseiset tulokset ja toteuttanut tarvittavat toimenpiteet niiden suojaamiseksi. Komission tai asianomaisen rahoituselimen on tehtävä tällainen päätös ilman aiheetonta viivytystä. Avustussopimuksessa on asetettava tätä koskevat määräajat.

3. Jos unionin rahoitusta saanut osallistuja aikoo luopua tulosten suojaamisesta tai ei aio jatkaa niiden suojaamista muusta syystä kuin siksi, ettei tuloksilla ole kaupallisia tai teollisia hyödyntämismahdollisuuksia enintään viiden vuoden kuluessa loppumaksun maksamisesta, sen on ilmoitettava tästä komissiolle tai asianomaiselle rahoituselimelle, joka voi jatkaa tai laajentaa suojaamista ottamalla kyseiset tulokset omistukseensa. Osallistuja voi kieltäytyä antamasta suostumusta ainoastaan, jos se voi osoittaa, että tämä vahingoittaisi merkittävästi sen oikeutettuja etuja. Avustussopimuksessa on asetettava tätä koskevat määräajat.

43 artikla

Tulosten hyödyntäminen ja levittäminen

1. Kunkin unionin rahoitusta saaneen osallistujan on tehtävä parhaansa omistamiensa tulosten hyödyntämiseksi taikka huolehdittava erityisesti 44 artiklan mukaisella tulosten siirrolla ja lisensoinnilla siitä, että jokin muu oikeussubjekti hyödyntää ne.

Hyödyntämistä koskevista lisävelvoitteista määrätään avustussopimuksessa. Kun on kyse tutkimustoiminnasta, joka tarjoaa mahdollisuuksia tärkeisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaimiseen, tulosten hyödyntämistä koskeviin lisävelvoitteisiin voi kuulua rinnakkaislisenssien myöntäminen. Tällaisista mahdollisista lisävelvoitteista on mainittava työohjelmassa tai -suunnitelmassa.

2. Jollei teollis- ja tekijänoikeuksien suojaamiseen, turvallisuussääntöihin tai oikeutettuihin etuihin liittyvistä rajoituksista muuta johdu, kunkin osallistujan on levitettävä omistamansa tulokset tarkoituksenmukaisella tavalla mahdollisimman pian. Avustussopimuksessa voidaan asettaa tätä koskevia määräaikoja.

Hyödyntämistä koskevista lisävelvoitteista määrätään avustussopimuksessa ja ne on mainittava työohjelmassa tai -suunnitelmassa.

Tieteellisten julkaisujen kautta tapahtuvaan tulosten levittämiseen sovelletaan avoimen saatavuuden (open access) periaatetta avustussopimuksessa määritettävien ehdoin ja edellytyksin. Kustannukset, jotka liittyvät Horisontti 2020 -puiteohjelmasta rahoitettavan tutkimustoiminnan tuloksena saatavien tieteellisten julkaisujen avoimeen saatavuuteen ja jotka syntyvät toimen keston aikana, ovat korvauskelpoisia avustussopimuksen ehtojen mukaisesti. Asetuksen (EU) 1291/2013 18 artiklan mukaisesti avustussopimuksessa ei saa asettaa julkaisujen avointa saatavuutta koskevia ehtoja, jotka aiheuttaisivat julkaisemiseen liittyviä lisäkustannuksia toimen päätökseen saattamiseen jälkeen.

Tutkimusaineistojen levittämistä varten avustussopimuksessa voidaan tutkimusaineistojen avoimeen saatavuuteen ja säilyttämiseen liittyen vahvistaa ehdot ja edellytykset, joiden mukaisesti kyseisten tulosten avoimesta saatavuudesta huolehditaan erityisesti ERC:n ja FET-ohjelmaan kuuluvien tieteen eturintamassa toteutettavien toimien osalta tai muilla asianmukaisilla aloilla, ja ottaen huomioon osallistujien oikeutetut edut sekä tietosuojasääntöihin, turvallisuussääntöihin tai teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvät rajoitukset. Tällaisessa tapauksessa työohjelmassa tai -suunnitelmassa on mainittava, edellytetäänkö tutkimusaineistojen levittämistä avoimen saatavuuden avulla.

Kaikista levittämistoimenpiteistä on ilmoitettava etukäteen muille osallistujille. Osallistuja voi ilmoituksen saatuaan kieltäytyä hyväksymästä suunniteltuja levittämistoimenpiteitä, jos se voi osoittaa, että ne vahingoittaisivat merkittävästi sen tuloksiin tai tausta-aineistoon liittyviä oikeutettuja etuja. Tällaisissa tapauksissa levittämistä ei saa toteuttaa ilman, että toteutetaan asianmukaiset toimet näiden oikeutettujen etujen turvaamiseksi. Avustussopimuksessa on asetettava tätä koskevat määräajat.

3. Komission tai asianomaisen rahoituselimen suorittamaa seurantaa ja tulosten levittämistä varten osallistujien on annettava käyttöön kaikki tiedot tulosten hyödyntämiseen ja levittämiseen liittyvistä toimistaan ja tarvittavat asiakirjat avustussopimuksessa määriteltyjen ehtojen mukaisesti. Ellei tietoja toimittaneiden osallistujien oikeutetuista eduista muuta johdu, kyseiset tiedot on julkistettava. Avustussopimuksessa on muun muassa asetettava tällaisia tiedonantovelvoitteita koskevat määräajat.

4. Kaikkiin tuloksiin liittyviin patenttihakemuksiin, standardeihin, julkaisuihin tai muihin, myös sähköisiin, levittämisen muotoihin, on mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä maininta siitä, että toimeen on saatu unionin rahoitustukea; maininnassa voidaan käyttää myös visuaalisia keinoja. Kyseistä mainintaa koskevat ehdot määritetään avustussopimuksessa.

44 artikla

Tulosten siirto ja lisensointi

1. Jos osallistuja siirtää tulosten omistusoikeuden, sen on siirrettävä siirronsaajalle myös kyseisiin tuloksiin liittyvät avustussopimuksen mukaiset velvoitteensa, mukaan lukien velvoite siirtää ne mahdollisille tuleville siirronsaajille.

Jos muilla osallistujilla on edelleen käyttöoikeudet siirrettäviin tuloksiin tai jos he voivat yhä pyytää käyttöoikeuksien myöntämistä niihin, osallistujan, joka aikoo siirtää tulokset, on ilmoitettava asiasta etukäteen muille osallistujille ja annettava näille riittävät tiedot tulosten aiotusta uudesta omistajasta, jotta nämä voisivat analysoida suunnitellun siirron vaikutusta mahdolliseen käyttöoikeuksiansa käyttöön, sanotun kuitenkaan rajoittamatta luottamuksellisuutta koskevia velvoitteita, jotka aiheutuvat laeista tai määräyksistä sulautumisten ja yritysostojen tapauksessa.

Ilmoituksen saatuaan osallistuja voi kieltäytyä hyväksymästä omistusoikeuden siirtoa, jos se voi osoittaa, että suunniteltu siirto vaikuttaisi haitallisesti sen käyttöoikeuksien käyttöön. Tällaisissa tapauksissa siirtoa ei saa tehdä ennen kuin asianomaiset osallistujat ovat päässeet keskenään sopimukseen asiasta. Avustussopimuksessa on asetettava tätä koskevat määräajat.

Muut osallistujat voivat kuitenkin etukäteen tehtävällä kirjallisella sopimuksella luopua oikeudestaan etukäteisilmoitukseen ja siirron vastustamiseen tapauksissa, joissa omistusoikeus siirretään yhdeltä osallistujalta erikseen nimetylle kolmannelle osapuolelle.

2. Edellyttäen, että tulosten käyttöoikeuksia voidaan käyttää ja että tulokset omistava osallistuja noudattaa mahdollisia hyödyntämistä koskevia lisävelvoitteita, tulokset omistava osallistuja voi myöntää lisensoijalle tai myöntää muuten oikeuden tulosten käyttöön mille tahansa oikeussubjektille, myös yksinomaisesti. Tuloksiin voidaan myöntää yksinomaisia lisensoijia, jos kaikki muut asianomaiset osallistujat ovat vahvistaneet kirjallisesti luopuvansa käyttöoikeuksistaan kyseisiin tuloksiin.

3. Jos tulokset ovat unionin rahoitusta saaneiden osallistujien tuottamia, avustussopimuksessa voidaan määrätä, että komissio tai rahoituselin voi kieltäytyä hyväksymästä omistusoikeuden siirtoa tai yksinomaisen lisensoinnin myöntämisestä kolmannelle osapuolelle, joka on sijoittautunut Horisontti 2020 -puiteohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan, jos se katsoo, että tällainen omistusoikeuden siirto tai lisensoinnin myöntäminen ei edistä unionin talouden kilpailukykyyn kehittämistä tai että se on ristiriidassa eettisten periaatteiden tai turvallisuusnäkökohtien kanssa.

Tällaisissa tapauksissa omistusoikeutta ei saa siirtää eikä yksinomaista lisensoijaa myöntää ennen kuin on osoitettu komissiota tai asianomaista rahoituselintä tyydyttävällä tavalla, että käyttöön otetaan riittävät suojatoimenpiteet.

Avustussopimuksessa on tarvittaessa määrättävä, että kaikista suunnitelluista omistusoikeuden siirroista tai yksinomaisten liiensien myöntämisistä on ilmoitettava etukäteen komissiolle tai asianomaiselle rahoituselimelle. Avustussopimuksessa on asetettava tätä koskevat määräajat.

II J a k s o

Tausta-aineiston ja tulosten käyttöoikeudet

45 artikla

Tausta-aineisto

Osallistujien on yksilöitävä toimessaan käyttämänsä tausta-aineisto vapaamuotoisesti kirjallisessa sopimuksessa.

46 artikla

Käyttöoikeuksia koskevat periaatteet

1. Käyttöoikeuksien käyttöä koskevat pyynnöt ja käyttöoikeuksista luopuminen on tehtävä kirjallisesti.

2. Jollei niiden tulosten tai sen tausta-aineiston omistaja, joihin käyttöoikeutta pyydetään, toisin sovi, käyttöoikeudet eivät anna oikeutta myöntää alilisenssejä.

3. Saman toimen osallistujien on ennen avustussopimukseen liittymistään ilmoitettava toisilleen kaikista tausta-aineistonsa käyttöoikeuksien myöntämisestä koskevista oikeudellisista rajoituksista. Kaikissa osallistujan tämän jälkeen tekemissä sopimuksissa on varmistettava, että kaikkia käyttöoikeuksia voidaan käyttää.

4. Jos jonkin osallistujan osallistuminen toimeen päättyy, päättyminen ei vaikuta kyseisen osallistujan velvollisuuteen myöntää käyttöoikeudet avustussopimuksessa vahvistetuin ehdoin ja edellytyksin.

5. Konsortiosopimuksessa voidaan määrätä, että jos osallistuja laiminlyö velvollisuutensa ja laiminlyöntiä ei korjata, kyseinen osallistuja menettää käyttöoikeutensa.

47 artikla

Täytäntöönpanoa varten tarvittavat käyttöoikeudet

1. Osallistujalla on oltava käyttöoikeudet saman toimen toisen osallistujan tuloksiin, jos se tarvitsee kyseisiä tuloksia oman työnsä suorittamiseksi toimessa.

Tällaiset käyttöoikeudet on myönnettävä ilman maksua.

2. Osallistujalla on oltava käyttöoikeudet saman toimen toisen osallistujan tausta-aineistoon, jos se tarvitsee kyseistä tausta-aineistoa oman työnsä suorittamiseksi toimessa ja jollei 43 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista rajoituksista muuta johdu.

Tällaiset käyttöoikeudet on myönnettävä ilman maksua, jolleivät osallistujat sovi toisin ennen liittymistään avustussopimukseen.

48 artikla

Täytäntöönpanoa varten tarvittavat käyttöoikeudet

1. Osallistujalla on oltava käyttöoikeudet saman toimen toisen osallistujan tuloksiin, jos se tarvitsee kyseisiä tuloksia omien tulostensa hyödyntämiseksi.

Jollei sopimuksesta muuta johdu, tällaiset käyttöoikeudet on myönnettävä oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin.

2. Osallistujalla on oltava käyttöoikeudet saman toimen toisen osallistujan tausta-aineistoon, jos se tarvitsee kyseistä tausta-aineistoa omien tulostensa hyödyntämiseksi ja jollei 46 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista rajoituksista muuta johdu.

Jollei sopimuksesta muuta johdu, tällaiset käyttöoikeudet on myönnettävä oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin.

3. Jollei konsortiosopimuksessa toisin määrätä, myös jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan sijoittautuneelle liitännäisosallistujalle on myönnettävä käyttöoikeudet tuloksiin ja – jollei 46 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista rajoituksista muuta johdu – tausta-aineistoon oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin, jos kyseisiä tuloksia ja tausta-aineistoa tarvitaan sen osallistujan tuottamien tulosten hyödyntämiseksi, johon sillä on liitännäissuhde. Tällaiset käyttöoikeudet on pyydetävä ja saatava suoraan tulokset tai tausta-aineiston omistavalta osallistujalta, jollei 46 artiklan 2 kohdan mukaisesti ole toisin sovittu.

4. Edellä 1, 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuja käyttöoikeuksia koskeva pyyntö voidaan tehdä yhden vuoden kuluessa toimen päättymisestä, elleivät osallistujat sovi muusta määräajasta.

49 artikla

Unionin ja jäsenvaltioiden käyttöoikeudet

1. Unionin toimielimillä, elimillä ja laitoksilla on unionin politiikkojen tai ohjelmien asianmukaisesti perusteltua kehittämistä, täytäntöönpanoa ja seuranta varten käyttöoikeudet ainoastaan unionin rahoitusta saaneen osallistujan tuloksiin. Tällaiset käyttöoikeudet rajoitetaan muuhun kuin kaupallisessa tai kilpailutarkoituksessa tapahtuvaan käyttöön.

Tällaiset käyttöoikeudet on myönnettävä ilman maksua.

2. Unionin toimielimillä, elimillä ja laitoksilla sekä jäsenvaltioiden viranomaisilla on asetuksen (EU) N:o 1291/2013 liitteessä I olevassa III osassa asetetun yhteiskunnallisten haasteiden painopistealueen erityistavoitteeseen "Turvalliset yhteiskunnat – Euroopan ja sen kansalaisten vapauden ja turvallisuuden suojaaminen" kuuluvien toimien osalta kyseisen alan politiikkojensa tai ohjelmiansa kehittämistä, täytäntöönpanoa ja seuranta varten tarvittavat käyttöoikeudet unionin rahoitusta saaneen osallistujan tuloksiin. Tällaiset käyttöoikeudet rajoitetaan muuhun kuin kaupallisessa tai kilpailutarkoituksessa tapahtuvaan käyttöön. Tällaiset käyttöoikeudet on myönnettävä ilman maksua ja kahdenvälisen sopimuksen puitteissa, jolla määritetään erityisehdot, joilla varmistetaan, että näitä käyttöoikeuksia käytetään ainoastaan aiotuun tarkoitukseen ja että asianmukaiset luottamuksellisuutta koskevat velvoitteet ovat olemassa. Kyseiset käyttöoikeudet eivät ulotu osallistujan tausta-aineistoon. Pyyntöön esittäneet jäsenvaltion, unionin toimielimen, elimen tai laitoksen on annettava tällainen pyyntö kaikkien jäsenvaltioiden tiedoksi. Turvallisuusluokiteltuihin tietoihin sovelletaan komission turvallisuussääntöjä.

IV OSASTO

ERITYISSÄÄNNÖKSET

50 artikla

Palkinnot

1. Unionin rahoitus voidaan myöntää asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 VII osastossa ja asetuksessa (EU) N:o 1268/2012 määriteltyjen palkintojen muodossa.

2. Myönnettävien palkintojen edellytyksenä on asianmukaisten julkistamisvelvoitteiden hyväksyminen. Tulosten levittämiseen sovelletaan tämän asetuksen III osastoa. Työohjelma ja -suunnitelma voivat sisältää erityisiä tulosten hyödyntämistä ja levittämistä koskevia velvoitteita.

51 artikla

Hankinnat, esikaupalliset hankinnat ja innovatiivisten ratkaisujen julkiset hankinnat

1. Komission omaan lukuunsa tai yhdessä jäsenvaltioiden kanssa suorittamiin hankintoihin sovelletaan asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012 ja asetuksessa (EU) N:o 1268/2012 vahvistettuja, julkisia hankintoja koskevia sääntöjä.

2. Unionin rahoitus voidaan myöntää esikaupallisten hankintojen tai innovatiivisten ratkaisujen julkisten hankintojen muodossa siten, että hankinnat suorittaa komissio tai asianomainen rahoituselin omaan lukuunsa tai yhdessä jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden hankintaviranomaisten kanssa.

Hankintamenettelyissä

a) on noudatettava avoimuuden, syrjimättömyyden, tasapuolisen kohtelun, moitteettoman varainhoidon ja oikeasuhteisuuden periaatteita, kilpailusääntöjä sekä soveltuvin osin direktii-

vejä 2004/17/EY, 2004/18/EY ja 2009/81/EY tai, kun komissio toimii omaan lukuunsa, asetusta (EU, Euratom) N:o 966/2012;

- b) voidaan soveltaa erityisehtoja, jotka voivat koskea muun muassa hankittujen toimintojen suorituspaikan rajoittamista esikaupallisen hankinnan osalta jäsenvaltioiden ja Horisontti 2020 -puiteohjelmaan assosioituneiden maiden alueelle, jos tämä voidaan asianmukaisesti perustella toimien tavoitteilla;
- c) voidaan sallia useampien hankintasopimusten tekeminen samassa menettelyssä (useiden hankintalähteiden käyttö);
- d) on myönnettävä hankintasopimukset kokonaistaloudellisesti edullisimmille tarjouksille.

3. Jos tarjouspyynnössä ei toisin määrätä, komission suorittaman hankinnan yhteydessä tuotetut tulokset ovat unionin omaisuutta.

4. Esikaupallisia hankintoja koskevissa sopimuksissa on oltava omistusoikeutta, käyttöoikeuksia ja lisensointia koskevia erityismääräyksiä, jotta voidaan varmistaa tulosten mahdollisimman laaja käyttöönotto ja välttää perusteettoman edun saaminen. Toimeksisaaja, joka tuottaa tuloksia esikaupallisen hankinnan yhteydessä, omistaa vähintään tuloksiin liittyvät teollisia tekijänoikeudet. Hankintaviranomaisilla on oltava vähintään tulosten maksuttomat käyttöoikeudet omaa käyttöä varten sekä oikeus myöntää tai velvoittaa osallistuvat toimeksisaajat myöntämään rinnakkaislisensointia kolmansille osapuolille tulosten hyödyntämiseksi oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ilman oikeutta myöntää alilisensointia. Jos toimeksisaaja ei hyödynnä tuloksia kaupallisesti tietyn ajan kuluessa esikaupallisen hankinnan jälkeen sopimuksessa määritellyllä tavalla, sen on siirrettävä kaikki tulosten omistusoikeudet hankintaviranomaisille.

5. Innovatiivisten ratkaisujen julkisia hankintoja koskeviin sopimuksiin voidaan sisällyttää omistusoikeutta, käyttöoikeuksia ja lisensointia koskevia erityismääräyksiä, jotta voidaan varmistaa tulosten mahdollisimman laaja käyttöönotto ja välttää perusteettoman edun saaminen.

52 artikla

Rahoitusvälineet

1. Rahoitusvälineet on toteutettava asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 VIII osaston mukaisesti, ja ne voidaan toteuttaa missä tahansa kyseisessä osastossa tarkoitettussa muodossa ja yhdistää toisiinsa tai muihin unionin talousarviosta, myös asetuksen (EU) N:o 1291/2013 nojalla, rahoitettaviin avustuksiin.

2. Asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 140 artiklan 6 kohdan toisesta alakohdasta poiketen asetuksen (EU) N:o 1291/2013 mukaisesti perustetusta rahoitusvälineestä saatavat tulot ja vuotuiset palautukset sidotaan asetuksen (EU) N:o 966/2012 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti kyseiseen rahoitusvälineeseen.

3. Asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 140 artiklan 6 kohdan toisesta alakohdasta poiketen sekä päätöksellä N:o 1982/2006 perustetusta riskinjakorahoitusvälineestä että päätöksellä N:o 1639/2006/EY perustetun kasvavien ja innovatiivisten pk-yritysten rahoitustuen välineen (High Growth and Innovative SME Facility, GIF) käynnistysvaihetta koskevasta osasta (GIF1) saatavat tulot ja vuotuiset palautukset sidotaan niitä seuraaviin asetuksen (EU) N:o 1291/2013 mukaisiin rahoitusvälineisiin.

53 artikla

Pk-yrityksille kohdennettu väline

1. Ainoastaan pk-yritykset voivat osallistua asetuksen (EU) N:o 1291/2013 22 artiklassa tarkoitetun pk-yrityksille kohdennetun välineen mukaisiin ehdotuspyyntöihin. Ne voivat tehdä yhteistyötä muiden yritysten ja tutkimuslaitosten tai yliopistojen kanssa.

2. Kun yritys on hyväksytty pk-yritykseksi, tämä oikeudellinen asema säilyy koko hankkeen keston ajan myös silloin, kun yritys ylittää myöhemmin kasvun takia pk-yritysten määritelmän kynnyksarvot.

3. Pk-yrityksille kohdennetun välineen tai rahoituselinten tai komission pk-yrityksille suuntaamien avustusten tapauksessa avustussopimuksessa voi olla erityisesti omistusoikeutta, käyttöoikeuksia sekä tulosten hyödyntämistä ja levittämistä koskevia erityismääräyksiä.

54 artikla

Nopeutetun innovoinnin väline

1. Edellä 6 artiklan mukaisesti kaikki oikeussubjektit voivat osallistua nopeutetun innovoinnin välineeseen liittyvään toimeen. Tästä välineestä rahoitettavat toimet ovat innovointitoimia. Nopeutetun innovoinnin välinettä koskeva ehdotuspyyntö on tarkoitettu kaikille ehdotuksille, jotka koskevat asetuksen (EU) N:o 1291/2013 liitteessä I olevan II osan 1 kohdassa esitettyyn erityistavoitteeseen "Johtoasema mahdollistavissa ja teollisuusteknologioissa" ja saman asetuksen liitteessä I olevan III osan 1–7 kohdassa esitettyyn erityistavoitteeseen "Yhteiskunnalliset haasteet" kuuluvia teknologian aloja.

2. Ehdotuksia voidaan jättää milloin tahansa. Komissio käynnistää vuotta kohti kolme hakuerien koontipäivää ehdotusten

arvioimiseksi. Hakuerien koontipäivän ja avustussopimuksen allekirjoittamisajankohdan tai avustuspäätöksen tiedoksiantamispäivän välinen aika saa olla enintään kuusi kuukautta. Ehdotukset asetetaan paremmuusjärjestykseen toteutuksen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden sekä huippuosaamisen tason perusteella antamalla vaikutusperusteelle suurempi painoarvo. Yhteen toimeen voi osallistua korkeintaan viisi oikeussubjektia. Avustuksen määrä saa olla enintään 3 miljoonaa euroa.

55 artikla

Muut erityissäännökset

1. Turvallisuuteen liittyviä toimintoja sisältävien toimien tapauksessa avustussopimuksessa voi olla erityismääräyksiä, jotka koskevat erityisesti esikaupallista hankintaa, innovatiivisten ratkaisujen hankintaa, konsortion kokoonpanon muutoksia, turvallisuusluokiteltuja tietoja, tulosten hyödyntämistä ja levittämistä, tutkimusjulkaisujen avointa saatavuutta omistusoikeuden siirtoa ja lisensointia.

2. Olemassa olevia tai uusia tutkimusinfrastruktuureja tukevien toimien tapauksessa, avustussopimuksessa voi olla infrastrukturin käyttäjiä ja käyttäjien infrastruktuuriin pääsyä koskevia erityismääräyksiä.

3. ERC:n tieteen eturintamassa toteutettavien toimien tapauksessa avustussopimuksessa voi olla erityisesti käyttöoikeuksia, siirrettävyyttä ja tulosten levittämistä koskevia erityismääräyksiä tai erityismääräyksiä, joita sovelletaan osallistujiin, tutkijoihin ja kaikkiin osapuoliin, joita toimi koskee.

4. Koulutus- ja liikkuvuustoimien tapauksessa avustussopimuksessa voi olla toimesta hyötyviä tutkijoita koskevia sitoumuksia sekä omistusoikeutta, käyttöoikeuksia ja siirrettävyyttä koskevia erityismääräyksiä.

5. Koordinointi- ja tukitoimien tapauksessa avustussopimuksessa voi olla erityisesti omistusoikeutta, käyttöoikeuksia sekä tulosten hyödyntämistä ja levittämistä koskevia erityismääräyksiä.

6. EIT:n osaamis- ja innovointiyhteisöjen tapauksessa avustussopimuksessa voi olla erityisesti omistusoikeutta, käyttöoikeuksia sekä tulosten hyödyntämistä ja levittämistä koskevia erityismääräyksiä.

V OSASTO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

56 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttö

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle Horisontti 2020 -ohjelman keston ajaksi 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyn edellytyksin.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 1 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevan 1 artiklan 3 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

57 artikla

Kumoaminen ja siirtymäsäännökset

1. Kumotaan asetus (EY) N:o 1906/2006 1 päivästä tammikuuta 2014 alkaen.

2. Tämän asetuksen estämättä toimia voidaan jatkaa, muuttaa tai peruuttaa kokonaan tai osittain aina niiden päättämiseen saakka, ja komissio tai rahoituselimet voivat myöntää rahoitustukea päätöksen N:o 1982/2006/EY tai minkä tahansa muun kyseiseen tukitoimeen 31 päivänä joulukuuta 2013 sovelletta van lainsäädännön mukaisesti, jota sovelletaan kyseisiin toimiin niiden päättämiseen asti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

3. Kaikki asetuksella (EY) N:o 1906/2006 perustetussa osallistujien takuurahastossa olevat summat sekä kaikki sen oikeudet ja velvoitteet siirretään uudelle takuurahastolle 31 päivästä joulukuuta 2013 alkaen. Päätöksen N:o 1982/2006/EY nojalla toteutettuihin toimiin osallistujat, jotka allekirjoittavat avustusosimuksen 31 päivän joulukuuta 2013 jälkeen, maksavat osuutensa takuurahastoon.

58 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 11 päivänä joulukuuta 2013.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

V. LEŠKEVIČIUS